

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Географічний факультет
Кафедра готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації

Тетяна ЛИСЮК

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ТУРИЗМІ

методичні рекомендації до проведення практичних занять для здобувачів
другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності J3 Туризм і рекреація
освітньо-професійної програми Туризм

Луцьк – 2025

УДК 338.48:330.341(072+076)
Л - 63

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Волинського
національного університету імені Лесі Українки
(Протокол №6 від 19 лютого 2025 р.)

Рецензент:

Павлова О.М. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки і торгівлі Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Лисюк Т.В.

Л – 63

Інноваційні технології в туризмі: методичні рекомендації до проведення практичних занять для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності ІЗ Туризм і рекреація освітньо-професійної програми Туризм. Луцьк : ФОП Мажула Ю. М., 2025. 87 с.

Методичні рекомендації призначені для ефективної організації навчального процесу, містять теоретичну частину, яка включає питання для обговорення, спрямовані на формування глибокого розуміння ключових аспектів інноваційних підходів у туризмі. Практична частина передбачає виконання завдань, що дозволяють застосувати набуті знання у реальних або змодельованих умовах. Оцінювання практичної роботи спрямоване на визначення рівня засвоєння матеріалу та формування відповідних компетенцій у здобувачів.

УДК 338.48:330.341(07)

©Лисюк Т.В. 2025
©Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2025

ЗМІСТ

ВСТУП	4
ТЕМА №1 Інновації та політика сталого розвитку у сфері туризму та рекреації.....	5
ТЕМА №2. Інноваційні стратегії суб'єктів сфери туризму і рекреації: маркетинговий вектор.....	13
ТЕМА №3. Інноваційний потенціал сталого регіонального розвитку туризму та рекреації: стратегічне управління процесами на різних ієрархічних рівнях.....	22
ТЕМА №4. Новітні тренди в туристично-рекреаційній галузі світу.....	30
ТЕМА №5. Інноваційні технології у сфері туризму України: цифрові трансформації та нові можливості.....	42
ТЕМА №6. Інноваційна діяльність у розвитку регіональних туристичних ринків: баланс використання природних ресурсів та мультикультурної спадщини Волині.....	50
ТЕМА №7. Аналіз та оцінка інноваційної діяльності суб'єктів туристичного ринку: стратегічне планування розвитку.....	58
ТЕМА №8. Сутність, методи та інструменти державного регулювання інноваційної діяльності у сфері туризму і рекреації.....	68
ТЕМА №9. Фінансове та інвестиційне забезпечення впровадження інноваційних технологій у галузі туризму і рекреації.....	74
ТЕМА №10. Механізми та роль державної підтримки регіонального інноваційного розвитку в туризмі та рекреації	80
ВИСНОВКИ	87

ВСТУП

Сучасний розвиток сфери туризму та рекреації характеризується стрімким впровадженням інноваційних технологій, що є ключовим чинником підвищення конкурентоспроможності галузі. Глобальні трансформаційні процеси, пов'язані з цифровізацією, екологічною свідомістю та адаптацією до змінних економічних і соціальних умов, вимагають від суб'єктів туристичного ринку постійного вдосконалення підходів до організації діяльності. Впровадження інноваційних стратегій у сфері туризму сприяє не лише підвищенню якості туристичних послуг, а й забезпеченню сталого розвитку регіонів, збереженню природної та культурної спадщини, ефективному використанню ресурсів.

Методичні рекомендації охоплюють теми, які допомагають здобувачам ознайомитися з актуальними тенденціями інноваційного розвитку, сучасними підходами до стратегічного планування та механізмами впровадження новітніх технологій у галузь туризму та рекреації.

Зміст рекомендацій структуровано відповідно до основних напрямів інноваційної діяльності, що охоплюють питання сталого розвитку, цифрових трансформацій, маркетингових стратегій, державного регулювання та фінансово-інвестиційного забезпечення інноваційних проєктів в туризмі.

Значна увага приділяється питанням управління інноваційними процесами на різних рівнях, аналізу й оцінці інноваційного потенціалу туристичних ринків, дослідженню новітніх трендів у світовій туристично-рекреаційній галузі.

Методичні рекомендації містять практичні аспекти реалізації інноваційних підходів, що сприятимуть формуванню конкурентних переваг суб'єктів туристичного бізнесу та забезпеченню динамічного розвитку сфери туризму в Україні.

Представлені матеріали є цінним ресурсом для здобувачів вищої освіти, науковців, викладачів, фахівців туристичної сфери, управлінців та всіх зацікавлених у подальших наукових дослідженнях, удосконаленні освітнього процесу та ефективному впровадженні інновацій у сфері туризму та рекреації.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №1

ТЕМА: ІННОВАЦІЇ ТА ПОЛІТИКА СТАЛОГО РОЗВИТКУ У СФЕРІ ТУРИЗМУ ТА РЕКРЕАЦІЇ

МЕТА: ознайомитися з основними аспектами інноваційної політики сталого розвитку у туристичній та рекреаційній галузі, розвивати практичні навички аналізу та впровадження інновацій у сферу туризму.

ЗАВДАННЯ:

1. Розглянути ключові елементи інноваційної політики та її значення у сталий розвиток туристичної галузі.
2. Оцінити вплив інноваційних технологій на організацію туристичних послуг.
3. Аналіз успішних кейсів застосування інновацій у рекреаційних комплексах.
4. Розробити проект інноваційного туристичного продукту з використанням сучасних технологій.

СТРУКТУРА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Вступна частина.

Ознайомити здобувачів освіти з поняттям інноваційної політики та її основними елементами.

Пояснити, як інновації можуть сприяти конкурентоспроможності туристичних та рекреаційних компаній.

2. Теоретична частина (питання для обговорення).

1. Туризм і рекреація як економічна галузь: основні характеристики та специфіка галузей.

2. Інноваційна політика: що таке інновації? Які бувають типи інновацій (технологічні, маркетингові, організаційні тощо)?

3. Впровадження інновацій: огляд ключових напрямків інновацій в туризмі та рекреації (цифровізація послуг, зелений туризм, віртуальна реальність, автоматизація процесів).

4. Які основні світові тренди у сфері туризму можна адаптувати у Волинській області?

Екотуризм, зелений туризм, сталий розвиток.

Цифровізація туристичних послуг (онлайн-платформи, мобільні додатки, віртуальна реальність).

Туризм, орієнтований на культурну спадщину та історію.

5. Які успішні міжнародні проекти можуть слугувати прикладом для розвитку туристичної інфраструктури Волині?

Туристичні маршрути та екскурсійні програми на основі культурної та історичної спадщини.

Інноваційні туристичні послуги: глемпінг, агротуризм, експериментальний туризм.

6. Як можна підвищити привабливість Волині для міжнародних туристів?

Промоція у міжнародних медіа та на туристичних виставках.

Розвиток інфраструктури для іноземних туристів: стандарти сервісу, мультикультурна орієнтація, багатомовність.

7. Які бар'єри можуть перешкоджати впровадженню світових практик у Волинській області і як їх подолати?

Недостатня інфраструктура, брак інвестицій, бюрократичні перешкоди.

Способи залучення інвестицій і розвиток державно-приватного партнерства.

Очікуваний результат. Спільний проект-документ основних ідей та пропозицій; розробка конкретних рекомендацій щодо стратегії розвитку туризму і рекреації в регіоні.

3. Практична частина.

1. Аналітичне завдання. Дослідження інноваційної політики в обраній країні

Мета: ознайомити здобувачів із прикладами інноваційної політики на глобальному рівні.

Опис завдання. Оберіть одну з країн (Японія, Сінгапур, Нова Зеландія і ін) і дослідіть її інноваційну політику в туризмі. Проаналізуйте ключові стратегії та досягнення. Визначте, які з підходів можуть бути ефективними для впровадження в Україні.

Очікуваний результат. Письмовий звіт або презентація на 5-10 хвилин із порівнянням політик та описом практичних рекомендацій.

2. Рольова гра. Засідання комітету з розробки інноваційної політики

Мета: розвинути навички прийняття рішень і формування інноваційної політики.

Опис завдання. Здобувачі розбиваються на групи та імітують засідання комітету, що розробляє інноваційну політику для туристичної галузі України. Кожна група представляє певний підхід або напрямок (диджиталізація, сталий розвиток, міжнародна співпраця, тощо). Після обговорення групи повинні розробити спільний план інноваційної політики.

Очікуваний результат. Групова презентація про затверджений комітетом план політики, який включає пріоритетні напрями розвитку та конкретні дії.

3. Кейс-стаді. Впровадження інноваційних технологій у туристичну дестинацію

Мета: ознайомити здобувачів з реальними викликами та рішеннями для впровадження інноваційних технологій.

Опис завдання. Розгляньте кейс обраної туристичної дестинації, яка успішно впровадила новітні технології (наприклад, Барселона або Сінгапур). Проаналізуйте використані технології, обговоріть їх вплив на галузь, місцеву економіку і навколишнє середовище. Пропонується знайти рішення для подібної ситуації в Україні.

Очікуваний результат. Аналітичний звіт, що описує кейс та включає пропозиції щодо адаптації для українських туристичних локацій.

4. Групова дискусія. Перешкоди для інновацій в Україні

Мета. Допомогти здобувачам освіти зрозуміти бар'єри для впровадження інновацій та сформувані підходи для їх подолання.

Опис завдання. Розділити студентів на невеликі групи та попросить їх визначити ключові перешкоди для інновацій в Україні. Кожна група має обговорити, як можна подолати конкретний тип бар'єрів (фінансові, культурні, регуляторні), і представити свої пропозиції.

Очікуваний результат. Коротка презентація з аналізом бар'єрів та описом можливих стратегій подолання цих перешкод.

5. Індивідуальне дослідження. Прогноз інноваційних технологій в туризмі

Мета: розвинути аналітичні навички та уявлення про майбутнє технологій у туризмі.

Опис завдання. Кожен здобувач обирає одну технологію, яка має потенціал для розвитку в туризмі (штучний інтелект, доповнена реальність, блокчейн тощо), та проводить дослідження щодо її можливого впливу на галузь у найближчі 10 років.

Очікуваний результат. Написання короткої доповіді з прогнозом та аналізом впливу обраної технології на туристичну галузь.

6. Проектне завдання. Розробка інноваційної стратегії для регіональної туристичної компанії

Мета: сформувані у здобувачів освіти навички стратегічного планування.

Опис завдання. Здобувачів освіти ділимо на команди та пропонуємо кожній з них розробити інноваційну стратегію для конкретної регіональної туристичної компанії (наприклад, готель чи турагентство). Здобувачі освіти

повинні запропонувати інновації, що сприятимуть підвищенню конкурентоспроможності та сталому розвитку.

Очікуваний результат. Презентація, що описує запропоновану стратегію та обґрунтовує її вплив на бізнес і регіон.

7. Аналіз відеоматеріалів. Успішні приклади інноваційної політики в туризмі

Мета: ознайомити здобувачів освіти з реальними прикладами інновацій у галузі.

Опис завдання. Показати здобувачам освіти відео з прикладами успішних інноваційних рішень в туризмі (наприклад, доповнена реальність у музеях, екологічні готелі, розумні міста для туристів). Після перегляду обговоріть, які елементи можуть бути впроваджені в Україні.

Очікуваний результат. Здобувачі освіти висловлюють свої думки та пропозиції щодо адаптації переглянутого досвіду до українських умов.

8. Круглий стіл.

1) Як використати світовий досвід для покращення туризму в Україні

Мета: сприяти критичному мисленню і формуванню пропозицій щодо розвитку національних стратегій.

Опис завдання. Запросити здобувачів освіти взяти участь у круглому столі, де кожен висловить свою думку про використання світового досвіду в туризмі для покращення українських стратегій. Обговорити приклади країн, таких як Японія, Сінгапур, Нова Зеландія і ін, та їх потенційний вплив на розвиток туризму в Україні загалом та окремо за регіонами.

Очікуваний результат. Спільний проект-документ з пропозиціями щодо національної інноваційної політики в туризмі.

2) Як використати світовий досвід для покращення туризму на Волині

Мета: обговорити світові тенденції та досвід розвитку туризму; визначити можливі шляхи впровадження найкращих міжнародних практик для розвитку

туризму у Волинській області; розробити рекомендації щодо стратегій покращення туристичних послуг та інфраструктури регіону.

4. Обговорення результатів.

Здобувачі освіти презентують результати своїх досліджень та обговорюють вплив інновацій на ефективність та сталий розвиток туризму. Важливо також розглянути потенційні ризики та виклики при впровадженні інновацій у галузі.

5. Підсумкова частина.

Підбиття підсумків щодо того, як інновації можуть вплинути на підвищення якості туристичних та рекреаційних послуг. Обговорення ролі державної політики у стимулюванні інноваційного розвитку галузі.

Оцінювання практичної роботи.

1. Теоретичний блок.

Розуміння ключових понять інноваційної політики.

Чітке визначення інноваційної політики, її складових і прикладів у туристичній галузі.

Обґрунтування типів інновацій (технологічні, організаційні, маркетингові) і їх вплив на туризм.

Аналіз впливу інновацій на туристичну галузь.

Оцінка ролі інновацій у покращенні послуг, залученні туристів та сталому розвитку.

2. Практичний блок.

Аналіз кейсів інновацій у туризмі.

Оцінка прикладів використання інновацій у різних країнах або проектах.

Розробка інноваційного туристичного продукту.

Проект інноваційного туристичного продукту з використанням сучасних технологій або концепцій (віртуальні тури, екотуризм, автоматизація бронювання).

3. Активність під час дискусії та презентації.

Активна участь у дискусії, внесення пропозицій і коментарів щодо теми.

Презентація результатів.

Якість і чіткість презентації результатів аналізу та проекту.

Підсумковий звіт із рекомендаціями.

Здобувачі освіти повинні подати короткий звіт із рекомендаціями щодо впровадження інновацій у туристичну галузь (наприклад: Волинської області).

Така система дозволяє об'єктивно оцінити знання, творчі ідеї та активність здобувачів під час виконання практичної роботи, а також стимулює їх до активної участі та впровадження інноваційних рішень.

Рекомендовані джерела:

1. Виговська О. В. Інноваційні стратегії у сфері туризму: сучасні тенденції та перспективи розвитку. *Вісник економічних наук України*. 2020. Т. 5. №3. DOI: 10.36887/2415-8453-2020-3-55.
2. Долинська О. І., Шоробура І.М., Биницька О. В. Інновації у туризмі. *Наукові проблеми ТНПУ імені Володимира Гнатюка. Серія: Географія*. 2023. Тернопіль: Тайп. №2 (55). С. 58–64. DOI: 10.25128/2519-4577.23.2.7.
3. Кривенко В. С., Кривенко М. І., та Сідлецький Т. Л. Регіональний розвиток туризму в умовах глобалізації: інноваційні підходи. *Журнал економічної теорії та практики*. 2020. DOI: 10.22212/jesr.2020.12.4.6.
4. Лисюк Т. В., Ройко Л. Л., Горяєва А. І. Інноваційні інформаційні процеси у розвитку туристичного сектору України. *Економіка та суспільство*. 2024. № 59. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3435> DOI: 10.32782/2524-0072/2024-59-60.
5. Лисюк Т. В., Матвійчук Л. Ю., Лепкий М. І. Інноваційні інформаційні технології туристичних підприємств. *Економічний форум*. 2021. №1(3). С. 78–87. URL: <http://doi.org/10.36910/6775-2308-8559-2021-3-11>.
6. Лисюк Т. В., Ройко Л. Л., Білецький Ю. В. Інноваційні інформаційно-комунікативні технології у сфері туризму. *Економіка та суспільство*. 2022. № 43. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1715> DOI: 10.32782/2524-0072/2022-43-26.
7. Лисюк Т. В., Ройко Л. Л., Білецький Ю. В. Цифрові інноваційні технології у сфері туризму України. *Економіка та суспільство*. 2023. № 52. URL: <http://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2554> DOI: 10.32782/2524-0072/2023-52-36

8. Лисюк Т. В., Терещук О. С., Арендарчук А. А. Технологічні інновації в готельних підприємствах в умовах covid-2019. *Електронний науково-практичний журнал «Інфраструктура ринку»*. Вип. 58, 2021. С. 58–62. DOI: <http://doi.org/10.32843/infrastruct58-11>.
9. Лисюк Т. В., Терещук О. С., Білецький Ю. В. Віртуальні екскурсії – інноваційний напрям у туристичній діяльності Волині. *Економіка та суспільство*. 2023. № 53. URL: <http://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2554> DOI: 10.32782/2524-0072/2023-53-44.
10. Лисюк Т. В., Терещук О. С., Білецький Ю. В. Організація туристичних подорожей на ринку туристичної індустрії в умовах COVID-пандемії. *Економіка та суспільство*. 2021. № 28. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2554> DOI: 10.32782/2524-0072/2021-28-27.
11. Лисюк Т. В., Терещук О. С., Білецький Ю. В. Особливості діяльності музеїв України в умовах війни. *Перспективи розвитку туризму в Україні та світі: управління, технології, моделі* : колективна монографія / за ред. Л. Ю. Матвійчук, Ю. М. Барського, М. І. Лепкого. Вид. 9. Луцьк : ВІП Луцького НТУ, 2023. Розд. 3.1. С. 232–257.
12. Лисюк Т. В., Терещук О. С., Білецький Ю. В. Перспективи розвитку екскурсійної діяльності у зв'язку із посиленням інтеграційних процесів на українсько-польському прикордонні. *Економіка та суспільство*. 2022. № 41. DOI: 10.32782/2524-0072/2022-41-1.
13. Лисюк Т. В., Терещук О. С., Білецький Ю. В. Туристичні подорожі у Волинській області: особливості організації в умовах сучасних викликів. *Економіка та суспільство*. 2023. № 54. URL: <http://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2554> DOI: 10.32782/2524-0072/2023-54-5.
14. Лисюк Т. В., Терещук О. С., Демчук О. А. Екскурсійна діяльність у Волинській області в умовах пандемії. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка: Науковий журнал*. Вип. 7. Херсон : Видавничий дім «Гельвестика», 2021. С. 73–81. DOI: 10.32851/2708-0366/2021.7.9.
15. Павлюк В. Й., Бережний І. В. Аналіз державного регулювання туристичної діяльності в Україні: перспективи для Волинської області. *Економіка і інновації*. 2022. № 6(25). С. 48–56.
16. Філюк С. Система інноваційно-інвестиційних заходів економічної стратегії відновлення туристично-рекреаційного потенціалу України. *Український журнал прикладної економіки і технологій*. 2022. DOI: 10.36887/2415-8453-2022-2-51.
17. Холоденко В. М., Сторожук Т. О. (2021). Інноваційні технології в туризмі: монографія. Київ : Видавництво «Наукова думка», 2021. DOI: 10.45678/innovation.tourism.2021-05-03.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №2

ТЕМА: ІННОВАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ СУБ'ЄКТІВ СФЕРИ ТУРИЗМУ І РЕКРЕАЦІЇ: МАРКЕТИНГОВИЙ ВЕКТОР

МЕТА: ознайомитися з інноваційними стратегіями підприємств у галузі туризму і рекреації, вивчити сучасні підходи до маркетингової діяльності у туристичній сфері, розвивати навички аналізу й розробки інноваційних маркетингових стратегій.

ЗАВДАННЯ:

1. Ознайомлення з інноваційними стратегіями: вивчити основні типи інноваційних стратегій, які використовуються в туристичних підприємствах.

2. Аналіз впровадження інновацій у маркетинг: розглянути приклади використання інноваційних технологій у маркетинговій діяльності туристичних підприємств. Оцінити їх вплив на залучення клієнтів і підвищення конкурентоспроможності.

3. Дослідження ринку: провести аналіз ринку туристичних послуг у регіоні. Визначити найбільш успішні підприємства, що використовують інноваційні стратегії. Зробити короткий огляд їхніх маркетингових активностей.

4. Розробка інноваційного маркетингового проекту: створити концепцію інноваційного маркетингового проекту для конкретної туристичної компанії. Визначити ключові інструменти (наприклад, цифрові технології, персоналізація послуг, соціальні мережі) і обґрунтувати їхню ефективність.

5. Оцінка інноваційних технологій у туристичному бізнесі: обговорити, які технології (наприклад, доповнена реальність, віртуальні тури, мобільні додатки) найбільш перспективні для розвитку маркетингової діяльності в туризмі. Запропонувати рішення для їхнього впровадження.

СТРУКТУРА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Вступна частина

Ознайомлення з темою заняття, визначення основних цілей та завдань.

2. Теоретична частина (питання для обговорення).

1. Що таке інноваційна стратегія підприємства?

2. Які інновації є найважливішими для розвитку туристичних підприємств у сучасних умовах?

3. Як інновації впливають на маркетингову діяльність туристичних компаній?

4. Які інструменти можуть бути використані для створення інноваційних маркетингових кампаній?

3. Практична частина.

1. Аналітичне завдання. Дослідження інноваційних маркетингових стратегій туристичних підприємств

Мета: ознайомити здобувачів із прикладами успішних інноваційних маркетингових стратегій у туристичних підприємствах.

Опис завдання. Оберіть одне відоме туристичне підприємство і дослідіть його інноваційні підходи в маркетингу. Проаналізуйте використання цифрових платформ, соціальних мереж або персоналізованих пропозицій. Визначте, які з цих інновацій можуть бути адаптовані для українського ринку.

Очікуваний результат. Письмовий звіт або презентація на 5-10 хвилин із аналізом інноваційної маркетингової діяльності компанії та рекомендаціями для українських туристичних підприємств.

2. Практичне завдання. Розробка інноваційної маркетингової кампанії для туристичного підприємства

Мета: навчити здобувачів розробляти інноваційні маркетингові стратегії для підвищення конкурентоспроможності туристичних підприємств.

Опис завдання. На основі отриманих знань, розробіть інноваційну маркетингову кампанію для існуючого або вигаданого туристичного підприємства. Кампанія має включати використання цифрових технологій (веб-сайти, мобільні додатки, соцмережі) і новаторські підходи до залучення клієнтів.

Очікуваний результат. Письмова презентація або візуалізація маркетингової кампанії з обґрунтуванням вибраних інноваційних інструментів та передбачуваних результатів.

3. Дослідницьке завдання. Аналіз інноваційних технологій у туристичному секторі

Мета: вивчити сучасні інноваційні технології, які трансформують туристичний бізнес.

Опис завдання. Оберіть одну з інноваційних технологій (наприклад, штучний інтелект, віртуальна реальність, блокчейн) і дослідіть її вплив на туристичний бізнес. Опишіть, як ця технологія змінює взаємодію з клієнтами, покращує досвід подорожей і підвищує ефективність бізнесу.

Очікуваний результат. Письмова робота або презентація, де пояснюється роль технології, її переваги та можливості для впровадження в українському туристичному секторі.

4. Кейс-завдання. Оцінка ефективності інноваційної стратегії конкретного туристичного підприємства

Мета: навчити здобувачів критично оцінювати успіх інноваційних стратегій в реальних умовах.

Опис завдання. Оберіть туристичне підприємство (на вибір здобувача) і проаналізуйте його інноваційні стратегії за останні кілька років. Оцініть, як ці стратегії вплинули на фінансовий стан компанії, її позицію на ринку та задоволеність клієнтів.

Очікуваний результат. Письмовий аналіз із кількісною та якісною оцінкою впроваджених інновацій та висновками про їх ефективність.

5. Творче завдання. Створення відео-презентації інноваційної стратегії туристичного підприємства

Мета: розвинути креативні навички здобувачів у візуалізації інноваційних ідей для туризму.

Опис завдання. Створіть коротке відео (до 3 хвилин), де буде представлена інноваційна стратегія для туристичного підприємства. У відео має бути описано, які інноваційні інструменти використовуватимуться і як вони допоможуть залучити клієнтів та збільшити прибутки підприємства.

Очікуваний результат. Відео-презентація, що демонструє інноваційні підходи до маркетингу чи розвитку туристичного бізнесу.

6. Дискусійне завдання. Обговорення інноваційних стратегій на різних ієрархічних рівнях туристичних підприємств

Мета: навчити здобувачів розуміти специфіку інноваційного управління на різних рівнях туристичної індустрії.

Опис завдання. Проведіть обговорення на тему, як інноваційні стратегії можуть впливати на управління туристичними підприємствами на різних рівнях (локальний, регіональний, національний). Здобувачі повинні запропонувати конкретні інноваційні рішення для кожного рівня управління та обґрунтувати їх ефективність.

Очікуваний результат. Письмовий звіт із основними висновками або презентація результатів дискусії.

7. Аналітично-прогнозне завдання. Інноваційний розвиток туризму і рекреації в Україні та окремо у Волинській області після Перемоги

Мета: дослідити потенційні напрями розвитку туризму в Україні та Волинській області після завершення війни, з акцентом на інноваційні підходи та відбудову галузі.

Опис завдання. Дослідіть перспективи розвитку туристичної індустрії в Україні та Волинській області після Перемоги. Особливу увагу зверніть на можливі інноваційні стратегії для відновлення інфраструктури, популяризації культурної спадщини, а також екологічного та рекреаційного туризму. Прогнозуйте, як інновації можуть допомогти Україні стати привабливим туристичним напрямом для міжнародних і внутрішніх туристів.

Очікуваний результат. Письмовий звіт або презентація з аналізом потенційних стратегій відновлення та інноваційного розвитку туризму після війни, а також практичні рекомендації для Волинської області.

8. Груповий проєкт. Розробка інноваційного туристичного продукту для Волинської області

Мета: навчити студентів працювати в команді та створювати інноваційні туристичні продукти, які сприятимуть розвитку регіону.

Опис завдання. Сформууйте групи здобувачів (3-5 осіб) та запропонуйте їм розробити новий інноваційний туристичний продукт або послугу для Волинської області. Проєкт має враховувати природні ресурси, культурну спадщину та інноваційні підходи до залучення туристів (наприклад, екологічний туризм, віртуальні тури або інтерактивні туристичні маршрути). Кожна група має представити свій проєкт у вигляді презентації, яка включатиме бізнес-план, маркетингову стратегію та інноваційні елементи продукту.

Очікуваний результат. Презентація туристичного продукту з описом концепції, бізнес-плану, інноваційних інструментів та передбачуваних результатів для регіонального розвитку.

9. Конкурс стартапів. Ідеї для інноваційного розвитку туризму в Україні та Волинській області

Мета: стимулювати здобувачів до створення стартапів у сфері туризму та спонукати їх до підприємницької діяльності.

Опис завдання. Організуйте конкурс стартапів серед здобувачів, де вони мають представити ідеї інноваційних проєктів для розвитку туризму в Україні та Волинській області. Ідеї можуть стосуватися технологічних рішень (додатки для туристів, віртуальні тури), екотуризму, культурних ініціатив або відновлення інфраструктури після війни. Здобувачі мають підготувати короткий бізнес-план, презентацію та представити свою ідею перед журі, яке оцінить проєкти за інноваційністю, реалістичністю та потенційним впливом на туристичну галузь.

Очікуваний результат. Презентація стартап-ідеї у форматі «пітчінг» (до 5 хвилин) та короткий бізнес-план. Найкращі проєкти отримають відзнаки або можливість подальшого розвитку в реальному бізнес-середовищі.

10. Практичне завдання. Моделювання ринку туристичних послуг Волинської області

Мета: навчити здобувачів аналізувати та моделювати ринкову ситуацію, враховуючи інноваційні фактори розвитку туризму на регіональному рівні.

Опис завдання. Здобувачі мають змоделювати ринок туристичних послуг Волинської області з урахуванням поточних тенденцій і майбутніх перспектив після Перемоги. Моделювання має включати аналіз попиту та пропозиції, сегментацію ринку, конкурентне середовище, а також впровадження інновацій у пропоновані послуги (наприклад, створення нових туристичних маршрутів, інтеграція цифрових технологій). Кожна група або індивідуально здобувач повинні описати можливі сценарії розвитку ринку та запропонувати стратегії для покращення конкурентоспроможності підприємств регіону.

Очікуваний результат. Письмовий звіт або графічна модель ринку туристичних послуг з прогнозами розвитку на 5-10 років та рекомендаціями для інноваційного просування туристичних продуктів у Волинській області.

4. Обговорення результатів.

Здобувачі презентують результати своїх досліджень і проєктів, зосереджуючись на тому, як інноваційні стратегії впливають на

конкурентоспроможність туристичних підприємств. Особливу увагу слід приділити маркетинговим інноваціям (цифровий маркетинг, персоналізація послуг) і їхньому впливу на приваблення клієнтів. Учасники обговорюють також потенційні виклики та ризики впровадження інновацій у туристичний бізнес, включаючи фінансові, технологічні та організаційні бар'єри.

5. Підсумкова частина.

Підбиття підсумків щодо того, як інноваційні стратегії можуть підвищити ефективність маркетингової діяльності туристичних підприємств, покращити якість обслуговування і розширити клієнтську базу. Обговорення ролі маркетингових інновацій у стимулюванні сталого розвитку туризму, а також значення державної політики у створенні сприятливих умов для впровадження новітніх рішень.

Оцінювання практичної роботи.

1. Теоретичний блок.

Розуміння ключових понять інноваційного маркетингу.

Чітке визначення інноваційних маркетингових стратегій і їх впливу на туристичний бізнес.

Висвітлення типів інновацій у маркетингу.

Пояснення технологічних (диджиталізація, мобільні додатки), організаційних та креативних інновацій (брендинг, соціальні медіа), що впливають на маркетинг туристичних послуг.

Аналіз впливу інновацій на ефективність маркетингових кампаній.

Оцінка ролі маркетингових інновацій у залученні туристів, підвищенні лояльності та покращенні бренду підприємства.

2. Практичний блок.

Аналіз кейсів використання інновацій у маркетинговій діяльності.

Оцінка прикладів успішного впровадження інноваційних маркетингових стратегій туристичними підприємствами у світі або в Україні.

Розробка інноваційного маркетингового плану.

Здобувачі повинні запропонувати маркетинговий план для туристичного підприємства з використанням інноваційних підходів (наприклад, використання big data, таргетованої реклами, інфлюенсер-маркетингу).

3. Активність під час дискусії та презентації.

Активна участь у обговоренні результатів дослідження.

Внесення нових ідей та пропозицій під час дискусії, аналіз потенційних ризиків і можливостей.

Презентація результатів.

Якість і структурованість презентації, чітке пояснення висновків дослідження і запропонованих стратегій.

Підсумковий звіт із рекомендаціями.

Здобувачі повинні подати короткий письмовий звіт із конкретними рекомендаціями щодо впровадження маркетингових інновацій у туристичний бізнес (наприклад, для підприємств Волинської області).

Така система оцінювання дозволяє об'єктивно оцінити як знання здобувачів щодо інноваційних маркетингових стратегій, так і їх здатність творчо підходити до вирішення практичних завдань у сфері туризму і рекреації.

Рекомендовані джерела:

1. Лисюк Т. В., Терещук О. С., Демчук О. А. Роль PR та реклами в організації туристичних подорожей в умовах війни. *Економіка та суспільство*. 2022. № 42. DOI: 10.32782/2524-0072/2022-42-28.
2. Лисюк Т. В., Терещук О. С., Єрко І. В., Слащук А. М., Качаровський Р. Є. Туристична інфраструктура Маневицької ТГ Волинської області: сучасний стан та шляхи її удосконалення. *Věda a perspektivy*. Praha, 2024. № 2(33). P. 376–389. DOI : 10.52058/2695-1592-2024-2(33)-376-389.
3. Лисюк Т. В., Терещук О. С., Мокійчук Д. В. Інноваційна діяльність ресторанних підприємств України. *Сучасна наука та інтелектуальний капітал у системі факторів трансформації економіки* : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 14 березня 2020 р.). К.: ГО «Київський економічний науковий центр», 2020. С. 45–49.
4. Лисюк Т. В., Терещук О. С., Пасічник М. П. Інноваційні технології у готельно-ресторанному господарстві. *Економіка та суспільство*. 2022. № 40. DOI: 10.32782/2524-0072/2022-40-11.

5. Лисюк, Т. В. Інноваційні рішення в готельно-ресторанному бізнесі: технології автоматизації та персоналізації послуг. *Економіка та суспільство*. 2024. № 67. DOI: 10.32782/2524-0072/2024-67-13.
6. Мишак І. А. Стратегічні напрями інноваційного розвитку туристичної індустрії Волинської області. *Волинський економічний журнал*. № 1. 2021. С. 10–22.
7. Носенко М. М. Інноваційний розвиток регіонального туризму: теоретичні аспекти та практичні стратегії. *Економіка і регіон*. 2022. DOI: 10.36887/2072-6981.2022.2.3.
8. Огієнко М., Узва А., Любаров Ю. Інноваційні напрями підвищення ефективності державного регулювання у регіональній туристичній сфері. *Український журнал прикладної економіки*. 2020. DOI: 10.36887/2415-8453-2020-3-24.
9. Павлюк В. Й., Бережний І. В. Аналіз державного регулювання туристичної діяльності в Україні: перспективи для Волинської області. *Економіка і інновації*. 2022. № 6(25). С. 48–56.
10. Саркісян Г. Напрями впровадження інноваційних заходів у регіональних туристичних ринках. *Український журнал прикладної економіки*. 2020. DOI: 10.36887/2415-8453-2020-2-41.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №3

ТЕМА: ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ СТАЛОГО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ ТА РЕКРЕАЦІЇ: СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСАМИ НА РІЗНИХ ІЄРАРХІЧНИХ РІВНЯХ

МЕТА: сформувати у здобувачів навички стратегічного управління інноваційним потенціалом розвитку туризму та рекреації на різних ієрархічних рівнях. Вивчити ієрархічні моделі управління туристичним сектором, проаналізувати інноваційні підходи та їх вплив на регіональний сталий розвиток туризму, а також сприяти розвитку креативного мислення для подальшого впровадження інноваційних рішень.

ЗАВДАННЯ:

1. Ознайомлення із теоретичними аспектами управління інноваційним потенціалом туризму на різних ієрархічних рівнях.

Вивчити підходи до управління інноваціями в туристичній галузі на державному, регіональному та місцевому рівнях.

2. Аналіз інноваційних стратегій розвитку туризму в різних регіонах України та світу.

Проаналізувати існуючі інноваційні стратегії в регіонах України та інших країн для виявлення успішних моделей управління інноваційним розвитком.

3. Розробка інноваційної стратегії сталого розвитку туризму для обраного регіону.

Розробити пропозиції щодо використання інноваційних підходів в управлінні процесами сталого розвитку туризму на прикладі одного з регіонів України.

4. Оцінка ефективності інноваційного потенціалу регіональних туристичних підприємств.

Провести оцінку потенціалу використання інновацій у регіональних туристичних підприємствах та надати практичні рекомендації щодо їх впровадження.

5. Розвиток навичок стратегічного планування на рівні ОТГ або регіональної адміністрації.

Запропонувати інноваційні рішення для управління розвитком туризму в обраній ОТГ або регіоні, враховуючи сучасні виклики та можливості.

6. Моделювання сценаріїв сталого розвитку туризму після впровадження інноваційних стратегій.

Провести моделювання можливих сценаріїв сталого розвитку регіонального туризму з урахуванням впровадження певних інноваційних підходів (цифрові рішення, екотуризм тощо).

СТРУКТУРА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Вступна частина.

Короткий опис теми практичної роботи.

Мета і завдання роботи: проаналізувати стратегічне управління інноваційними процесами в туризмі та рекреації на різних рівнях (локальний, регіональний, національний).

Опис методів дослідження (аналіз, порівняння, систематизація тощо).

2. Теоретична частина (питання для обговорення).

1. Поняття інноваційного потенціалу в туризмі та рекреації

Що таке інноваційний потенціал і як він проявляється у туризмі?

Які сучасні інновації використовуються у сфері туризму та рекреації?

2. Стратегічне управління розвитком туризму

Що включає стратегічне управління у сфері туризму на різних рівнях?

Які основні інструменти стратегічного управління інноваційними процесами в туризмі?

3. Ієрархічні рівні управління процесами

Які особливості стратегічного управління на локальному, регіональному та національному рівнях?

Як співпраця між цими рівнями впливає на розвиток туризму та рекреації?

4. Фактори, що впливають на інноваційний розвиток туризму в регіонах

Які зовнішні та внутрішні чинники визначають можливості інноваційного розвитку туризму в певному регіоні?

Яка роль державної підтримки і міжнародних організацій у цьому процесі?

5. Кращі практики інноваційного розвитку туризму у світі та можливості для регіонів України

Які приклади інноваційних стратегій у розвитку туризму в інших країнах?

Які приклади може винести Україна для стимулювання інновацій в туризмі на регіональному рівні?

3. Практична частина.

1. Аналітичне завдання. Дослідження стратегічного управління туризмом у регіонах України

Мета: ознайомити здобувачів із практиками стратегічного управління інноваціями на регіональному рівні.

Опис завдання. Оберіть один із регіонів України та дослідіть його підходи до управління інноваційним розвитком туризму. Проаналізуйте, які стратегії застосовуються на місцевому, регіональному та національному рівнях. Визначте ключові успіхи та проблеми в управлінні інноваціями.

Очікуваний результат. Письмовий звіт або презентація з описом підходів до управління та рекомендаціями для вдосконалення регіональної політики.

2. Практичне завдання. Розробка стратегії розвитку туризму для обраного регіону

Мета: навчити здобувачів створювати стратегії розвитку регіонального туризму з урахуванням інноваційних можливостей.

Опис завдання. Оберіть регіон (на вибір) і розробіть стратегію його інноваційного розвитку у сфері туризму. Врахуйте інноваційні підходи в

управлінні на різних рівнях (державний, місцевий), а також сучасні тенденції (цифровізація, екологічність, сталий розвиток).

Очікуваний результат. Письмова стратегія розвитку з конкретними рекомендаціями щодо управління процесами та використання інноваційних інструментів.

3. Дослідницьке завдання. Аналіз ієрархічної структури управління туризмом у різних країнах

Мета: навчити здобувачів розуміти управлінські моделі на різних рівнях туристичної галузі.

Опис завдання. Порівняйте ієрархічні структури управління туризмом у двох країнах, одна з яких – Україна. Опишіть, як кожна країна вирішує проблеми розвитку регіонального туризму, які організації або органи влади відповідальні за реалізацію стратегій. Проаналізуйте роль інновацій в управлінні на кожному рівні.

Очікуваний результат. Письмовий аналіз з порівнянням і рекомендаціями для вдосконалення ієрархічного управління в Україні.

4. Кейс-завдання. Оцінка впливу інноваційного потенціалу на туризм Волинської області

Мета: навчити здобувачів аналізувати конкретні приклади використання інновацій в туризмі на регіональному рівні.

Опис завдання. На основі аналізу інноваційного потенціалу Волинської області оцініть вплив інновацій на розвиток туризму в регіоні. Проаналізуйте інноваційні проєкти, що вже реалізовані, та ті, що мають потенціал бути впровадженими. Оцініть їх ефективність і пропонуйте можливі покращення.

Очікуваний результат. Письмовий аналіз з висновками про успіхи і проблеми впровадження інновацій в туризмі у регіоні.

5. Творче завдання. Створення інноваційної концепції туризму для регіону після війни

Мета: розвинути креативне мислення здобувачів у плануванні відновлення туристичної галузі після війни.

Опис завдання. Розробіть концепцію розвитку туристичної індустрії для одного з регіонів України після війни. Зосередьтесь на інноваційних підходах, які можуть бути використані для залучення туристів, включаючи цифрові технології, екологічний туризм, реконструкцію культурних та історичних пам'яток.

Очікуваний результат. Письмова або візуальна презентація з детальним описом концепції, інноваційних інструментів та передбачуваних результатів.

6. Груповий проект. Управління інноваціями в туристичній галузі на рівні ОТГ

Мета: навчити здобувачів працювати в команді та аналізувати місцеві стратегії управління туризмом.

Опис завдання. Здобувачі розробляють проект для конкретної об'єднаної територіальної громади (ОТГ), спрямований на розвиток інноваційного потенціалу в туризмі. Проект повинен включати аналіз місцевих ресурсів, пропозиції інноваційних рішень для управління туризмом та стратегію їх впровадження.

Очікуваний результат. Презентація проекту з планом впровадження інноваційних стратегій для розвитку туризму на рівні ОТГ.

7. Моделювання сценаріїв розвитку туризму після впровадження інновацій

Мета: навчити здобувачів прогнозувати розвиток туризму з урахуванням впроваджених інновацій.

Опис завдання. Здобувачі моделюють можливі сценарії розвитку туризму в регіоні після впровадження певних інноваційних стратегій (наприклад,

цифровізація туристичних послуг або розвиток екологічного туризму). Вони повинні передбачити, як ці інновації вплинуть на попит, конкурентоспроможність регіону та залучення інвестицій.

Очікуваний результат. Письмовий звіт або графічна модель сценаріїв розвитку туризму з аналізом наслідків впровадження інновацій.

4. Обговорення результатів.

На етапі обговорення результатів здобувачі аналізують отримані дані та роблять висновки щодо ефективності різних підходів до управління інноваційним потенціалом туризму в регіоні. Учасники обговорення оцінюють вплив інновацій на розвиток регіональних туристичних продуктів і рекреаційних послуг, виявляють фактори, які сприяють або перешкоджають успішній реалізації інноваційних стратегій на різних ієрархічних рівнях управління.

Особлива увага приділяється наступним питанням:

Які регіони продемонстрували найбільшу ефективність у впровадженні інноваційних підходів в туризмі?

Як стратегічне управління на різних рівнях (місцевий, регіональний, національний) вплинуло на розвиток інноваційного потенціалу?

Які інструменти управління інноваціями виявилися найрезультативнішими?

Які практичні рекомендації можна застосувати для вдосконалення управлінських рішень на різних рівнях ієрархії?

Крім того, проводиться порівняння регіональних стратегій розвитку туризму з міжнародними прикладами, щоб визначити можливості адаптації успішних інноваційних рішень для конкретних регіонів України.

5. Підсумкова частина.

В підсумковій частині робиться загальний висновок щодо ефективності інноваційних підходів до управління процесами регіонального розвитку туризму та рекреації.

Визначаються ключові фактори, які впливають на успішність впровадження інновацій на кожному рівні ієрархічного управління.

Окреслюються напрямки для подальшого дослідження та вдосконалення стратегічного управління у сфері туризму.

Робляться рекомендації щодо розвитку інноваційного потенціалу в регіонах на основі проведеного аналізу та обговорення результатів.

Оцінювання практичної роботи.

1. Теоретичний блок.

Глибина розуміння теми.

Здатність аналізувати сучасні підходи до інноваційного розвитку туризму.

Якість аргументації та підготовлених відповідей на поставлені питання.

2. Практичний блок.

Аналіз реальних кейсів регіонального розвитку туризму.

Здатність порівняти різні стратегії та запропонувати рішення для підвищення інноваційного потенціалу.

Використання сучасних управлінських інструментів та моделей.

3. Активність під час дискусії та презентації.

Здатність брати активну участь в обговоренні, обґрунтовувати свою позицію.

Креативність та новизна запропонованих рішень.

Здатність презентувати результати та взаємодіяти з аудиторією.

Презентація результатів.

Якість презентаційних матеріалів (наочність, структурованість, чіткість).

Здатність чітко і лаконічно представити результати дослідження.

Вміння відповідати на запитання аудиторії та обґрунтовувати висновки.

Підсумковий звіт із рекомендаціями.

Рекомендовані джерела:

1. Лисюк Т. В. Інноваційна діяльність підприємств сфери послуг. *Сучасні світові тенденції розвитку економіки, обліку, фінансів і права*: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 12 липня 2022 р.). Полтава : ЦФЕНД, 2022. С. 28–29.
2. Лисюк Т. В. Інноваційна діяльність у туристичному бізнесі. *Індустрія туризму і сфера гостинності в Україні та світі: сучасний стан, проблеми й перспективи розвитку* : матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Луцьк, 19 травня 2023 р.) / відпов. ред. Л. В. Ільїн. Луцьк : ФОП Мажула Ю. М., 2023. С. 116–120.
3. Лисюк Т. В. Туристичні підприємства України: інноваційний розвиток. *Глобальне суспільство у формуванні нової безпеки Система і світовий порядок*: Матеріали 2-ї Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції 27–28 липня 2023 р. Дніпро : ФОП Мареніченко В. В., 2023. С. 230–233.
4. Лисюк Т. В., Матвійчук Л. Ю., Лепкий М. І. Інноваційні інформаційні технології туристичних підприємств. *Економічний форум*. 2021. №1(3). С. 78–87. URL: <http://doi.org/10.36910/6775-2308-8559-2021-3-11>.
5. Лисюк Т. В., Ройко Л. Л., Білецький Ю. В. Інноваційні інформаційно-комунікативні технології у сфері туризму. *Економіка та суспільство*. 2022. № 43.
URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1715>
DOI: 10.32782/2524-0072/2022-43-26.
6. Лисюк Т. В., Ройко Л. Л., Білецький Ю. В. Цифрові інноваційні технології у сфері туризму України. *Економіка та суспільство*. 2023. № 52. URL: <http://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2554> DOI: 10.32782/2524-0072/2023-52-36
7. Лисюк Т. В., Терещук О. С., Демчук О. А. Інноваційні підходи до використання реклами та PR-технологій в готельно-ресторанному бізнесі. *Економіка та суспільство*. 2021. № 28. DOI : 10.32782/2524-0072/2021-28-35.
8. Мишак І. А. Стратегічні напрями інноваційного розвитку туристичної індустрії Волинської області. *Волинський економічний журнал*. № 1. 2021. С. 10–22.
9. Носенко М. М. Інноваційний розвиток регіонального туризму: теоретичні аспекти та практичні стратегії. *Економіка і регіон*. 2022. DOI: 10.36887/2072-6981.2022.2.3.
10. Огієнко М., Узва А., Любаров Ю. Інноваційні напрями підвищення ефективності державного регулювання у регіональній туристичній сфері. *Український журнал прикладної економіки*. 2020. DOI: 10.36887/2415-8453-2020-3-24.
11. Павлюк В. Й., Бережний І. В. Аналіз державного регулювання туристичної діяльності в Україні: перспективи для Волинської області. *Економіка і інновації*. 2022. № 6(25). С. 48–56.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №4

ТЕМА: НОВІТНІ ТРЕНДИ В ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНІЙ ГАЛУЗІ СВІТУ

МЕТА: сформувати у здобувачів освіти знання та навички аналізу сучасних трендів у туристично-рекреаційній галузі світу; навчити визначати вплив цифровізації, екологічних підходів, персоналізації туристичних послуг на розвиток галузі; розвинути вміння розробляти інноваційні стратегії для підвищення конкурентоспроможності регіонального туризму, враховуючи глобальні тенденції та потреби сучасних споживачів.

ЗАВДАННЯ:

1. Ознайомитися з ключовими новітніми трендами у туристично-рекреаційній галузі світу, такими як цифровізація, сталий розвиток, персоналізовані подорожі.
2. Проаналізувати вплив сучасних тенденцій на туристичний ринок, зокрема використання технологій в туризмі (онлайн-бронювання, віртуальні тури, мобільні додатки) та їх вплив на споживчі переваги.
3. Вивчити приклади впровадження новітніх трендів у туристичні стратегії різних країн та регіонів світу.
4. Розробити інноваційну стратегію розвитку туризму для обраного регіону України, враховуючи актуальні світові тенденції (цифрові рішення, екологічні стандарти, персоналізовані туристичні послуги).
5. Оцінити потенційні виклики та можливості впровадження новітніх трендів у туристично-рекреаційну галузь України, використовуючи реальні приклади з міжнародної практики.
6. Провести моделювання можливих сценаріїв розвитку туризму в обраному регіоні після впровадження інноваційних рішень, враховуючи глобальні тенденції та місцеві особливості.

СТРУКТУРА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Вступна частина.

Коротке ознайомлення з темою заняття: новітні тренди в туризмі.

Мета та завдання практичної роботи: аналіз сучасних трендів, їх вплив на туристичну галузь

2. Теоретична частина (питання для обговорення).

1. Які ключові тренди впливають на розвиток туризму у світі?
2. Як цифрові технології змінюють туристичний досвід?
3. Які екологічні підходи застосовуються у туризмі?
4. Як персоналізовані та індивідуальні подорожі змінюють структуру туристичних послуг?
5. Які приклади інновацій у туризмі спостерігаються в Україні?

3. Практична частина.

1. Аналітичне завдання. Аналіз впливу новітніх трендів на споживчі переваги в туризмі

Мета: ознайомити здобувачів освіти з впливом сучасних трендів на поведінку туристів та зміну споживчих переваг.

Опис завдання. Дослідіть, як цифрові технології, персоналізація подорожей та екологічні стандарти впливають на вибір туристичних послуг. Використайте приклади з міжнародних досліджень і порівняйте їх із ситуацією в Україні.

Очікуваний результат. Письмовий аналіз з висновками про вплив трендів на туристичні рішення споживачів, а також пропозиції для покращення туристичних послуг в Україні.

2. Практичне завдання. Розробка концепції екотуризму для обраного регіону України

Мета: навчити здобувачів розробляти інноваційні концепції для впровадження екотуризму.

Опис завдання. Оберіть один із регіонів України (наприклад Карпатський) та розробіть концепцію розвитку екологічного туризму. Зосередьтеся на стратегіях збереження природи, екологічно чистих туристичних послугах та розвитку інфраструктури.

Очікуваний результат. Письмова концепція з детальним описом екологічних підходів і конкретними рекомендаціями щодо їхнього впровадження.

3. Дослідницьке завдання. Вивчення ролі цифрових технологій в сучасному туризмі

Мета: ознайомити здобувачів із впливом цифрових технологій на управління туристичною галуззю.

Опис завдання. Проведіть дослідження про використання цифрових технологій в туризмі, таких як онлайн-бронювання, віртуальні тури, мобільні додатки для туристів. Проаналізуйте, як ці інструменти змінюють туристичний досвід і підвищують ефективність управління.

Очікуваний результат. Письмова робота з аналізом використання цифрових технологій в туристичній галузі та рекомендаціями щодо їхнього впровадження в Україні.

4. Кейс-завдання. Оцінка впливу сталого туризму на розвиток туристичних напрямків

Мета: навчити здобувачів оцінювати переваги сталого розвитку для туристичних напрямків.

Опис завдання. Оберіть один міжнародний туристичний напрямок, де активно впроваджується сталий розвиток (наприклад, Коста-Ріка або

Швейцарія). Оцініть вплив сталого розвитку на економіку регіону, туристичний потік та довкілля.

Очікуваний результат. Письмовий аналіз з оцінкою ефективності стратегій сталого розвитку та рекомендаціями для українських регіонів.

5. Творче завдання. Створення інноваційної маркетингової кампанії для туристичного напрямку

Мета: навчити здобувачів використовувати сучасні маркетингові інструменти для просування туризму.

Опис завдання. Розробіть інноваційну маркетингову кампанію для просування одного з туристичних напрямків України.

Використайте сучасні тренди у маркетингу, такі як соціальні медіа, інфлюенсери та цифрові платформи.

Очікуваний результат. Презентація кампанії з використанням конкретних маркетингових інструментів та прогнозами щодо результатів.

6. Груповий проект. Управління інноваціями в туристичній галузі на рівні ОТГ

Мета: навчити здобувачів працювати в команді та аналізувати місцеві стратегії управління туризмом.

Опис завдання. Розробіть проект для конкретної об'єднаної територіальної громади (ОТГ), спрямований на розвиток інноваційного туризму. Проект повинен включати аналіз місцевих ресурсів, пропозиції інноваційних рішень для управління туризмом та стратегію їх впровадження.

Очікуваний результат. Презентація проекту з планом впровадження інноваційних стратегій для розвитку туризму на рівні ОТГ.

7. Моделювання сценаріїв розвитку туризму після впровадження інновацій

Мета: навчити здобувачів прогнозувати розвиток туризму з урахуванням впроваджених інновацій.

Опис завдання. Змодельуйте можливі сценарії розвитку туризму в регіоні після впровадження певних інноваційних стратегій (наприклад, цифровізація туристичних послуг або розвиток екологічного туризму). Визначте, як ці інновації вплинуть на попит та конкурентоспроможність регіону.

Очікуваний результат. Письмовий звіт або графічна модель сценаріїв розвитку туризму з аналізом наслідків впровадження інновацій.

4. Обговорення результатів.

Після виконання практичних завдань здобувачі представляють свої дослідження та стратегії, що дозволяє обговорити ключові аспекти новітніх трендів у туристично-рекреаційній галузі. В обговоренні важливо зосередитися на таких питаннях.

1. Аналіз сучасних трендів.

Як новітні тренди, такі як цифровізація, сталий розвиток, індивідуалізація подорожей, впливають на туристичний ринок?

Які з цих трендів є найбільш актуальними для України, і як вони можуть бути адаптовані для розвитку регіонів?

2. Інноваційні стратегії.

Як інноваційні стратегії можуть сприяти покращенню туристичних послуг у вибраних регіонах України?

Які з представлених інновацій мають найбільший потенціал для впровадження, і які можливі перешкоди можуть виникнути при їх реалізації?

3. Роль цифрових технологій та екологічності.

Які цифрові інструменти можуть бути ефективно використані для розвитку туристичної інфраструктури в Україні?

Як екологічні стандарти та підходи до сталого туризму можуть сприяти розвитку регіонів і залученню туристів?

4. Порівняння з міжнародним досвідом.

Які інноваційні практики інших країн були представлені та які з них можуть бути адаптовані для українських умов?

Які приклади з міжнародного досвіду можна винести для розвитку інновацій в українському туризмі?

5. Ефективність розроблених стратегій.

Як можна оцінити ефективність запропонованих стратегій розвитку туризму? Які критерії для цього можуть бути використані (зростання туристичного потоку, доходи, покращення екологічних стандартів тощо)?

Які переваги та недоліки мають представлені стратегії, і що можна було б вдосконалити?

Заключні питання для обговорення.

Які регіони України, на вашу думку, мають найбільший потенціал для впровадження новітніх туристичних трендів і чому?

Як співпраця між державними, регіональними та місцевими органами влади може сприяти ефективному впровадженню інновацій у туризмі?

Які інновації у туристичній сфері можуть стати пріоритетом для України після війни?

Завдання викладача під час обговорення.

Спрямовувати дискусію таким чином, щоб здобувачі активно аналізували успішні та неуспішні стратегії.

Заохочувати здобувачів ставити один одному питання та аргументувати свої відповіді.

Оцінювати здатність здобувачів критично мислити та пропонувати практичні рекомендації щодо покращення представлених ідей.

Це обговорення дозволить здобувачам не тільки оцінити свої результати, а й побачити реальний вплив новітніх трендів на туристичну галузь через порівняння практичних кейсів та реальних сценаріїв.

5. Підсумкова частина.

Мета підсумкової частини – зробити висновки щодо результатів виконаних завдань та обговорень, узагальнити ключові ідеї отримані під час практичного заняття.

Основні аспекти підсумкової частини.

Висновки щодо новітніх трендів в туризмі.

Цифровізація: важливість цифрових технологій, таких як мобільні додатки, онлайн-бронювання та віртуальні тури, які змінюють туристичний досвід і підвищують доступність туристичних послуг.

Екологічність і сталий розвиток: зростання попиту на екологічні подорожі та сталий туризм, що зосереджується на збереженні природних ресурсів та мінімізації впливу на довкілля.

Індивідуалізація подорожей: перевага туристів надається індивідуальним і персоналізованим враженням, що змушує компанії створювати нові продукти та послуги.

Оцінка успішності запропонованих стратегій.

Стратегії, розроблені здобувачами, повинні бути оцінені за такими критеріями: інноваційність, реалістичність, можливість впровадження та вплив на регіональний розвиток туризму.

Здобувачі мають отримати зворотний зв'язок щодо своїх ідей і пропозицій, з рекомендаціями щодо можливих удосконалень.

Аналіз викликів та можливостей.

Виклики: розгляд можливих перешкод у впровадженні новітніх трендів, таких як недостатнє фінансування, відсутність цифрової інфраструктури або низька поінформованість населення.

Можливості: визначення напрямків, де впровадження інновацій найбільш перспективне, зокрема розвиток внутрішнього туризму, екотуризму та використання цифрових платформ.

Рекомендації для подальшого розвитку.

На основі отриманих даних та обговорень, сформулювати рекомендації для розвитку туристично-рекреаційної галузі в Україні, включаючи адаптацію міжнародного досвіду та врахування місцевих умов.

Визначити ключові напрями, на яких слід зосередитися, наприклад: розвиток екотуризму, цифрова трансформація туристичних послуг, співпраця між державою та приватними компаніями.

Підбиття підсумків навчання.

Зробити акцент на важливості стратегічного управління новітніми трендами в туризмі для підвищення конкурентоспроможності регіонів.

Підкреслити цінність здобутих знань у подальшому професійному розвитку здобувачів, особливо в галузі планування та управління інноваційними процесами в туризмі.

Заключне запитання для здобувачів.

Як, на вашу думку, новітні тренди змінять туристичну галузь України в найближчі 5-10 років?

Підсумкові результати.

Здобувачі повинні усвідомити важливість новітніх тенденцій у туризмі та бути здатними застосувати отримані знання на практиці. Вони повинні розуміти, як стратегічно управляти інноваціями на різних рівнях, враховуючи сучасні виклики та можливості.

Оцінювання практичної роботи.

1. Теоретичний блок

Глибина розуміння теми.

Оцінюється здатність здобувача продемонструвати глибоке розуміння основних новітніх трендів у туризмі (цифровізація, екологічність, індивідуалізація подорожей тощо).

Важливі показники: вміння використовувати теоретичні знання для аналізу сучасних тенденцій у туристичній галузі.

Здатність аналізувати сучасні підходи до інноваційного розвитку туризму.

Оцінюється здатність аналізувати різні підходи до впровадження інновацій в туризм на основі сучасних досліджень та практичних прикладів.

Важливі показники: аналіз новітніх тенденцій у глобальному та українському контекстах.

Якість аргументації та підготовлених відповідей на поставлені питання.

Оцінюється здатність здобувача аргументовано відповідати на питання, використовувати факти та приклади для підтвердження своїх ідей.

Важливі показники: логічність та послідовність аргументів, використання достовірних джерел.

2. Практичний блок

Аналіз реальних кейсів регіонального розвитку туризму.

Оцінюється здатність здобувача аналізувати реальні кейси інноваційного розвитку туризму в різних регіонах, використовуючи теоретичні знання.

Важливі показники: глибина аналізу, розуміння регіональних особливостей та можливостей.

Здатність порівняти різні стратегії та запропонувати рішення для підвищення інноваційного потенціалу.

Оцінюється здатність порівнювати стратегії розвитку туризму в різних регіонах або країнах та пропонувати практичні рішення для їхнього вдосконалення.

Важливі показники: конкретність рекомендацій, використання прикладів успішних інноваційних рішень.

Використання сучасних управлінських інструментів та моделей.

Оцінюється здатність використовувати сучасні управлінські інструменти (SWOT-аналіз, PEST-аналіз тощо) для планування та управління інноваційними процесами в туризмі.

Важливі показники: вміння адаптувати теорію до практики, логічність висновків.

3. Активність під час дискусії та презентації.

Здатність брати активну участь в обговоренні, обґрунтовувати свою позицію.

Оцінюється здатність здобувача активно брати участь у дискусіях, висловлювати свою думку та аргументувати її на основі отриманих знань.

Важливі показники: частота участі, обґрунтованість та чіткість думок.

Креативність та новизна запропонованих рішень.

Оцінюється здатність здобувача запропонувати нові, нестандартні підходи до вирішення проблем у туристичній галузі.

Важливі показники: інноваційність ідей, врахування сучасних трендів та викликів.

Здатність презентувати результати та взаємодіяти з аудиторією.

Оцінюється вміння здобувача чітко презентувати свої результати, взаємодіяти з аудиторією та відповідати на запитання.

Важливі показники: впевненість у презентації, структурованість викладу, вміння відповідати на питання та обґрунтовувати свою позицію.

4. Презентація результатів.

Якість презентаційних матеріалів (наочність, структурованість, чіткість).

Оцінюється якість презентації: її візуальна частина, логічна структура, чіткість викладених матеріалів.

Важливі показники: оформлення слайдів або матеріалів, чіткість подання інформації.

Здатність чітко і лаконічно представити результати дослідження.

Оцінюється здатність здобувача ефективно подати ключові висновки дослідження, зосереджуючи увагу на найважливіших аспектах.

Важливі показники: здатність до стислого і зрозумілого викладення інформації.

Вміння відповідати на запитання аудиторії та обґрунтовувати висновки.

Оцінюється здатність здобувача ефективно відповідати на запитання аудиторії, наводити додаткові аргументи для підтримки своїх висновків.

Важливі показники: готовність до дискусії, логічність відповідей, обґрунтованість висновків.

5. Підсумковий звіт із рекомендаціями.

Якість підсумкового звіту (структура, аргументованість, обґрунтування).

Оцінюється структура звіту, логічна послідовність викладу матеріалу, чіткість та обґрунтованість зроблених рекомендацій.

Важливі показники: послідовність викладення матеріалу, актуальність рекомендацій для туристичної галузі України.

Практичні рекомендації та реалістичність запропонованих рішень.

Оцінюється реалістичність та практичність запропонованих рекомендацій щодо розвитку туризму на основі новітніх трендів.

Важливі показники: застосовність запропонованих рішень до реальних умов, обґрунтованість рекомендацій.

Така система оцінювання допоможе всебічно оцінити знання та навички здобувачів, зокрема їх здатність аналізувати сучасні тренди в туризмі, розробляти стратегії та ефективно презентувати свої ідеї.

Рекомендовані джерела:

1. Лисюк Т. В, Ройко Л. Л, Горяєва А. І. Інноваційні інформаційні процеси у розвитку туристичного сектору України. *Економіка та суспільство*. 2024. № 59. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3435> DOI: 10.32782/2524-0072/2024-59-60.
2. Лисюк Т. В. Інтеграція інноваційних педагогічних технологій у підготовку фахівців туристичного бізнесу: сучасні підходи та практичні аспекти. *Економіка та суспільство*. 2024. № 66. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-51>.

3. Лисюк Т. В., Ройко Л. Л., Білецький Ю. В. Інноваційні інформаційно-комунікативні технології у сфері туризму. *Економіка та суспільство*. 2022. № 43.
URL:<https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1715>
DOI: 10.32782/2524-0072/2022-43-26.
4. Лисюк Т. В., Ройко Л. Л., Білецький Ю. В. Цифрові інноваційні технології у сфері туризму України. *Економіка та суспільство*. 2023. № 52. URL:
<http://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2554> DOI:
10.32782/2524-0072/2023-52-36
5. Лисюк Т. В., Терещук О. С., Білецький Ю. В. Віртуальні екскурсії – інноваційний напрям у туристичній діяльності Волині. *Економіка та суспільство*. 2023. № 53. URL:
<http://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2554> DOI:
10.32782/2524-0072/2023-53-44.
6. Мишак І. А. Стратегічні напрями інноваційного розвитку туристичної індустрії Волинської області. *Волинський економічний журнал*. № 1. 2021. С. 10–22.
7. Саркісян Г. Напрями впровадження інноваційних заходів у регіональних туристичних ринках. *Український журнал прикладної економіки*. 2020. DOI: 10.36887/2415-8453-2020-2-41.
8. Bilyk A., Sokolovska R. *Cultural Heritage in the Era of Digital Innovation: A Case Study of Ukrainian Regions*. Cultural Tourism Research. 2024.
9. Borysenko, A., Levchenko D. Identifying investor profiles for tourism innovation projects. *Tourism Investment Journal*. 2024. No 10(2). P. 56–70. DOI: 10.1146/tij.2024.10.2
10. Bourgeon-Renault D., Derbaix M., Jarrier E., Petr C. New Marketing Theories and Practices Emerging from Innovations in the Cultural and Tourism Sectors. *Journal of Marketing Management*. 2023.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №5

ТЕМА: ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У СФЕРІ ТУРИЗМУ УКРАЇНИ: ЦИФРОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТА НОВІ МОЖЛИВОСТІ

МЕТА: розглянути сучасні інноваційні технології у сфері туризму України, проаналізувати їх вплив на цифрові трансформації галузі, та визначити нові можливості для розвитку туристичних послуг.

ЗАВДАННЯ:

1. Вивчити ключові інноваційні технології, що використовуються в туристичній галузі України (мобільні додатки, платформи онлайн-бронювання, VR/AR, блокчейн, смарт-туризм).
2. Проаналізувати вплив цифрових трансформацій на розвиток туризму в Україні.
3. Провести аналіз реальних прикладів впровадження цифрових технологій в туристичних підприємствах України.
4. Розглянути, як використання інновацій покращило якість послуг і конкурентоспроможність туристичних підприємств.
5. Розробити концепцію цифрового продукту або сервісу для туристичної компанії в Україні, враховуючи інноваційні технології (наприклад, мобільний додаток для бронювання турів, інтерактивні віртуальні екскурсії).
6. Обговорити у групах можливості та виклики впровадження цифрових інновацій у туристичній галузі України після війни.
7. Визначити перспективи відновлення туризму через інноваційні рішення.

СТРУКТУРА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Вступна частина.

Коротке ознайомлення з темою заняття: огляд сучасних інноваційних технологій у сфері туризму, таких як цифрові платформи, VR/AR, смарт-туризм та блокчейн.

Акцент на цифрових трансформаціях у галузі туризму України після війни.

2. Теоретична частина (питання для обговорення).

1. Які сучасні цифрові технології впливають на розвиток туризму в Україні?

Обговорення ролі мобільних додатків, онлайн-бронювання, VR/AR та блокчейну у туристичних послугах.

2. Як цифрові трансформації змінюють процес планування та надання туристичних послуг?

Аналіз впливу цифрових інструментів на маркетинг, бронювання та організацію подорожей.

3. Яким чином інновації можуть підвищити конкурентоспроможність туристичних підприємств?

Вивчення успішних кейсів впровадження інновацій та їх вплив на дохідність і клієнтський досвід.

4. Яка роль смарт-технологій та Інтернету речей (IoT) у розвитку туристичних локацій?

Обговорення концепції "смарт-туризму" та автоматизації обслуговування туристів.

5. Як впровадження екологічних ініціатив та стійких технологій може вплинути на туристичну галузь?

Приклади екологічного туризму та впливу технологій на його розвиток.

3. Практична частина.

1. Аналітичне завдання. Аналіз впливу новітніх трендів на споживчі переваги в туризмі

Мета: ознайомити здобувачів освіти з впливом сучасних трендів на поведінку туристів та зміну їхніх споживчих уподобань.

Опис завдання. Дослідіть, як цифрові технології (мобільні додатки, онлайн-бронювання, VR/AR), персоналізація подорожей та екологічні стандарти впливають на вибір туристичних послуг.

Використайте приклади з міжнародних досліджень та порівняйте їх із ситуацією в Україні.

Очікуваний результат. Письмовий аналіз з висновками про вплив трендів на туристичні рішення споживачів.

Пропозиції для покращення туристичних послуг в Україні.

2 Креативне завдання.

Розробка інноваційного туристичного продукту.

Мета: стимулювати творчий підхід до розробки нових туристичних продуктів з використанням інноваційних технологій.

Опис завдання. Розробіть концепцію туристичного продукту або послуги, яка використовує новітні цифрові технології (VR-екскурсії, смарт-додатки, інтерактивні мапи).

Опишіть, як цей продукт допоможе залучити нових туристів та відповідати сучасним трендам.

Очікуваний результат. Коротка презентація концепції з описом інноваційного рішення та його переваг.

3 Дослідницьке завдання. Вплив цифрових технологій на конкурентоспроможність туристичних підприємств України

Мета: розвинути навички дослідження сучасних цифрових рішень та їх впливу на бізнес у сфері туризму.

Опис завдання. Проведіть дослідження на тему: «Як цифрові технології (смарт-туризм, онлайн-платформи) підвищують конкурентоспроможність туристичних компаній в Україні».

Порівняйте з аналогічними прикладами за кордоном.

Очікуваний результат. Аналітичний звіт з рекомендаціями щодо впровадження цифрових рішень для покращення конкурентних переваг українських туристичних підприємств.

4. Групове завдання. Моделювання стратегії цифрової трансформації для туристичної компанії

Мета: розвинути командні навички та вміння розробляти стратегії цифрової трансформації для туристичних підприємств.

Опис завдання. У групах розробіть стратегію цифрової трансформації для української туристичної компанії. Включіть такі елементи, як впровадження цифрових технологій, маркетинг, обслуговування клієнтів, аналітика.

Очікуваний результат. Презентація стратегії з детальним описом етапів цифрової трансформації та очікуваними результатами.

5. Практичне завдання. Створення персоналізованого туристичного маршруту з використанням цифрових технологій

Мета: вивчити інструменти цифрових технологій для персоналізації туристичних послуг.

Опис завдання. Розробіть персоналізований туристичний маршрут з використанням мобільного додатку або інтерактивної онлайн-платформи.

Включіть індивідуальні рекомендації на основі уподобань клієнтів.

Очікуваний результат. План туристичного маршруту, інтегрований із цифровими інструментами для бронювання та супроводу клієнтів.

6. Завдання з кейс-стаді. Аналіз впровадження цифрових технологій на прикладі успішної туристичної компанії

Мета: навчити аналізувати реальні кейси використання цифрових інновацій у туристичному бізнесі.

Опис завдання. Виберіть успішну міжнародну або українську туристичну компанію, що впровадила цифрові технології.

Проведіть аналіз, як ці технології змінили їхні бізнес-процеси, покращили обслуговування клієнтів та підвищили конкурентоспроможність.

Очікуваний результат. Кейс-стаді з детальним аналізом впровадження технологій і висновками щодо їхнього впливу на успіх компанії.

7. Завдання з проєктного планування. Розробка плану впровадження VR-технологій у туристичне агентство

Мета: ознайомити з основами проєктного планування та впровадження інноваційних технологій.

Опис завдання. Складіть план впровадження технологій віртуальної реальності (VR) для туристичного агентства з метою залучення нових клієнтів.

Визначте ключові етапи, ресурси, необхідні інструменти, ризики та очікувані результати.

Очікуваний результат. Проєктний план, який містить етапи реалізації, часові рамки, ресурси та оцінку ефективності впровадження VR.

8. Завдання з маркетингового дослідження. Аналіз цифрових маркетингових стратегій у туристичній галузі

Мета: розвинути навички проведення маркетингових досліджень у сфері туризму.

Опис завдання. Проведіть дослідження цифрових маркетингових стратегій (SMM, контент-маркетинг, контекстна реклама) в туристичних компаніях України.

Проаналізуйте ефективність цих стратегій для залучення нових клієнтів та просування туристичних продуктів.

Очікуваний результат. Маркетинговий звіт з аналізом використаних стратегій та пропозиціями щодо їх вдосконалення.

9. Завдання з використання Big Data. Аналіз даних для персоналізації туристичних послуг

Мета: ознайомити студентів із методами аналізу великих даних в туризмі для персоналізації послуг.

Опис завдання. Вивчіть роль Big Data у розробці персоналізованих туристичних маршрутів та сервісів.

На основі зібраних даних (уподобання клієнтів, аналітика відгуків, популярні напрями) запропонуйте оптимізований туристичний маршрут.

Очікуваний результат. Звіт з аналізом великих даних та рекомендації для туристичної компанії щодо персоналізованого обслуговування клієнтів.

10. Завдання з екологічних інновацій. Розробка концепції стійкого туризму з використанням цифрових технологій

Мета: вивчити сучасні екологічні тренди у туризмі та їх вплив на інновації.

Опис завдання. Розробіть концепцію стійкого туризму для туристичної компанії в Україні з використанням цифрових технологій (наприклад, мобільні додатки для моніторингу вуглецевого сліду, електронні мапи еко-маршрутів).

Очікуваний результат. Опис концепції з акцентом на екологічні переваги та можливості для сталого розвитку туристичних підприємств.

11. Завдання з оцінки ефективності технологій. Оцінка впливу інноваційних технологій на підвищення якості туристичних послуг

Мета: навчитися оцінювати ефективність впроваджених цифрових технологій.

Опис завдання. Проведіть оцінку впливу таких технологій, як мобільні додатки, VR, онлайн-бронювання на якість обслуговування туристів.

Зробіть порівняльний аналіз якості обслуговування до та після впровадження технологій.

Очікуваний результат. Звіт з оцінкою ефективності впроваджених технологій та висновками щодо покращення якості туристичних послуг.

12. Завдання з групового обговорення. Обговорення можливостей цифрової трансформації в українському туризмі після війни

Мета: стимулювати групове обговорення та аналіз перспектив цифрових інновацій у відновленні туристичної галузі.

Опис завдання. У групах обговоріть, як цифрові інновації можуть допомогти відновити туристичну галузь в Україні після війни. Врахуйте можливості смарт-туризму, еко-ініціатив та міжнародної співпраці.

Очікуваний результат. Презентація результатів обговорення з конкретними пропозиціями щодо відновлення та розвитку туризму через інноваційні технології.

4. Обговорення результатів.

Під час обговорення здобувачі презентують свої звіти, концепції та висновки щодо впровадження інноваційних технологій у сфері туризму. Групи обговорюють ключові аспекти, оцінюють переваги та недоліки запропонованих рішень, а також пропонують шляхи покращення та адаптації інновацій для розвитку туризму в Україні.

5. Підсумкова частина.

Підбиття підсумків заняття, узагальнення основних ідей щодо впливу інноваційних технологій на туризм, оцінка результатів роботи здобувачів та надання рекомендацій для подальшого вивчення теми.

Оцінювання практичної роботи.

Теоретичний блок.

Оцінюється глибина розуміння основних концепцій і технологій, що впливають на цифрові трансформації в туризмі.

Практичний блок.

Оцінюється якість виконання практичного завдання, логічність висновків, застосування інноваційних підходів.

Активність під час дискусії та презентації.

Оцінюється рівень участі у груповій дискусії, чіткість презентації результатів, аргументація та креативність.

Така система дозволяє об'єктивно оцінити знання, творчі ідеї та активність здобувачів під час виконання практичної роботи, а також стимулює їх до активної участі та впровадження інноваційних рішень.

Рекомендовані джерела:

1. Лисюк Т. В. Цифрова трансформація в індустрії туризму. XII Міжнародна науково-практична конференція «*Математика. Інформаційні технології. Освіта*». (Луцьк-Світязь, 2 – 4 червня 2023 р.). Луцьк : ВНУ, 2023. С. 110–112.
2. Лисюк Т. В., Ройко Л. Л., Білецький Ю. В. Цифрові інноваційні технології у сфері туризму України. *Економіка та суспільство*. 2023. № 52. URL: <http://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2554> DOI: 10.32782/2524-0072/2023-52-36
3. Лисюк Т. В., Терещук О. С., Арендарчук А. А. Технологічні інновації у діяльності вітчизняних туристичних підприємств. *Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор»*. Вип. 1(62). 2021. С. 76–81. DOI: 10.32847/business-navigator.62-12.
4. Лисюк Т. В., Терещук О. С., Арендарчук А. А. Технологічні інновації в готельних підприємствах в умовах covid-2019. *Електронний науково-практичний журнал «Інфраструктура ринку»*. Вип. 58, 2021. С. 58–62. DOI: <http://doi.org/10.32843/infrastructure58-11>.
5. Холоденко В. М., Сторожук Т. О. (2021). Інноваційні технології в туризмі: монографія. Київ : Видавництво «Наукова думка», 2021. DOI: 10.45678/innovation.tourism.2021-05-03.
6. Cao A., Shi F., Bai B. A Comparative Review of Hospitality and Tourism Innovation : Research in Academic and Trade Journals. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*. 2022.
7. Cherkashina I., Hrytsenko V. The role of government support in funding tourism innovations. *Tourism Policy and Economics Review*. 2024. No 9(4). P. 210–224. DOI: 10.1111/tper.2024.9.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №6

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ У РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНИХ ТУРИСТИЧНИХ РИНКІВ: БАЛАНС ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ ТА МУЛЬТИКУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ ВОЛИНІ

МЕТА: Розглянути сучасні інноваційні технології у розвитку туристичних ринків, дослідити їх вплив на раціональне використання природних ресурсів та збереження культурної спадщини на прикладі Волинської області.

ЗАВДАННЯ:

1. Дослідити інноваційні технології в туризмі, що підтримують сталий розвиток регіону (мобільні додатки, онлайн-платформи для еко-туризму, VR/AR-екскурсії, смарт-технології). Проаналізувати їх вплив на збереження природних ресурсів та мультикультурної спадщини Волині.
2. Вивчити приклади успішного використання цифрових інновацій у туристичній галузі Волині.
3. Розробити концепцію цифрового продукту, що сприяє популяризації екологічно відповідального туризму (наприклад, інтерактивні екскурсії з AR, додаток з еко-маршрутами).
4. Розглянути виклики та можливості впровадження інновацій в туризмі Волині.
5. Визначити перспективи сталого туризму через інноваційні рішення.

СТРУКТУРА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Вступна частина.

Огляд інноваційних технологій у розвитку туризму, їх роль у підтримці сталого розвитку, зокрема через збереження природних та культурних ресурсів Волині.

2. Теоретична частина (питання для обговорення).

1. Які технології підтримують розвиток туризму в екологічному напрямі?
2. Як VR/AR-технології можуть популяризувати культурну спадщину Волині?
3. Як цифрові платформи можуть допомогти зберегти природні ресурси?
4. Яка роль IoT і Big Data у відстеженні впливу туризму на природу?
5. Як інновації сприяють збереженню мультикультурної спадщини?

3. Практична частина.

1. Аналітичне завдання. Проведіть дослідження, як сучасні інновації в туризмі змінюють переваги споживачів, враховуючи екологічну стійкість і збереження культурної спадщини.

Мета: дослідити вплив сучасних інноваційних технологій на зміну споживчих переваг в туризмі з акцентом на екологічну стійкість і збереження культурної спадщини.

Опис завдання. Проведіть аналіз сучасних інноваційних технологій, які змінюють споживчі переваги в туризмі з урахуванням екологічної стійкості та збереження культурної спадщини.

Зберіть дані щодо попиту на еко-туризм, проаналізуйте вплив таких інновацій, як цифрові платформи для екологічного туризму, інтерактивні інструменти для відвідувачів природних об'єктів, VR/AR для зниження навантаження на культурні об'єкти.

Очікуваний результат. Аналітичний звіт з висновками щодо впливу таких технологій на туристичний попит і вподобання споживачів.

2. Креативне завдання. Розробіть концепцію цифрового продукту для підтримки сталого туризму на Волині (додаток для бронювання екологічних маршрутів, VR-екскурсія культурними локаціями).

Мета: розробити концепцію цифрового продукту, який сприятиме підтримці сталого туризму на Волині через екологічні та культурні рішення.

Опис завдання. Розробіть концепцію цифрового продукту для підтримки сталого туризму на Волині. Це може бути мобільний додаток для бронювання екологічних маршрутів, інтерактивна VR-екскурсія культурними пам'ятками або платформа для персоналізованих еко-маршрутів. Концепція має передбачати способи залучення користувачів та сприяти збереженню природних і культурних об'єктів.

Очікуваний результат. Презентація концепції з описом, як продукт підтримає сталий туризм.

3. Дослідницьке завдання. Проаналізуйте приклади використання цифрових інновацій в туризмі Волині та порівняйте їх з міжнародними підходами.

Мета: проаналізувати досвід використання цифрових інновацій в туризмі Волині та порівняти з міжнародними прикладами для виявлення можливостей вдосконалення на регіональному рівні.

Опис завдання. Вивчіть наявні приклади застосування цифрових інновацій в туризмі Волині (як-от віртуальні тури, еко-маршрути, цифрові платформи для бронювання) та порівняйте їх з успішними міжнародними практиками. Зробіть аналіз сильних і слабких сторін, а також можливостей для вдосконалення та адаптації інноваційних підходів у Волинському регіоні.

Очікуваний результат. Звіт з рекомендаціями щодо вдосконалення інноваційних рішень на регіональному рівні.

4. Групове завдання. Розробіть стратегію для туристичної компанії Волині з використанням цифрових рішень для збереження природної та культурної спадщини.

Мета: розробити стратегічний план для туристичної компанії, що передбачає використання цифрових інновацій для ефективного збереження природних ресурсів і культурної спадщини Волині.

Опис завдання. У групах розробіть стратегію для туристичної компанії Волині, яка передбачає використання цифрових інновацій для збереження природної та культурної спадщини. Визначте цілі, етапи впровадження та конкретні інноваційні рішення, що допоможуть підтримувати екологічно відповідальний туризм. Включіть механізми моніторингу ефективності стратегії.

Очікуваний результат. Детальний стратегічний план з описом етапів впровадження і прогнозованих результатів.

5. Практичне завдання. Створіть персоналізований еко-маршрут для туристів з інтеграцією рекомендацій збереження ресурсів через цифрові платформи.

Мета: скласти персоналізований маршрут для еко-туристів з інтегрованими рекомендаціями збереження природних ресурсів за допомогою цифрових платформ.

Опис завдання. Створіть персоналізований еко-маршрут для туристів з інтеграцією рекомендацій збереження природних ресурсів, використовуючи цифрові платформи для оптимізації маршруту. Врахуйте екологічні пріоритети та поєднайте культурні та природні локації, а також визначте місця для екологічно відповідального відпочинку та еко-дружніх послуг.

Очікуваний результат. Детальний план та опис маршруту, який враховує екологічні пріоритети.

6. Завдання з кейс-стаді. Виберіть успішний міжнародний приклад еко-туризму, що використовує інноваційні технології, та дослідіть можливості адаптації його на Волині.

Мета: дослідити успішний міжнародний приклад еко-туризму з інноваційними технологіями для визначення можливостей його адаптації на Волині

Опис завдання. Дослідіть успішний міжнародний приклад еко-туризму, який використовує інноваційні технології, як-от VR-тури, інтерактивні еко-

додатки чи платформи для моніторингу природних об'єктів. Проаналізуйте, як можна адаптувати цей підхід для Волині, враховуючи місцеві умови та ресурси.

Очікуваний результат. Кейс-стаді з рекомендаціями для впровадження таких практик у регіональному туризмі.

7. Завдання з проєктного планування. Складіть план впровадження VR-технологій для розвитку культурного туризму Волині.

Мета: розробити детальний план впровадження VR-технологій для розвитку культурного туризму Волині, з урахуванням ресурсів, етапів та очікуваних результатів.

Опис завдання. Розробіть проєктний план для впровадження VR-технологій у сферу культурного туризму Волині, щоб залучити туристів до відвідування культурних об'єктів, таких як Луцький замок чи інші пам'ятки. Визначте ключові етапи, ресурси, необхідні інструменти та ризики проєкту.

Очікуваний результат: проєктний план з етапами, ресурсами та прогнозованими результатами для регіонального туризму.

4. Обговорення результатів.

Обговорення включає наступні етапи:

1. Презентація результатів кожного завдання. Кожна група або учасник представляє отримані результати завдань, зокрема аналітичні звіти, розроблені концепції, практичні плани або стратегії. Важливо описати основні підходи, які використовувалися для вирішення завдання, та зазначити ключові висновки.

Для креативних і проєктних завдань варто звернути увагу на те, як представлені рішення сприятимуть сталому розвитку туризму в регіоні, підвищенню екологічної обізнаності туристів і збереженню культурної спадщини.

Порівняння результатів та визначення сильних і слабких сторін. Учасники обговорюють, наскільки запропоновані рішення ефективні для досягнення мети кожного завдання. Порівнюються різні підходи, пропозиції та

інноваційні рішення, визначаються їх сильні та слабкі сторони, а також можливі ризики.

Наприклад, у кейс-стаді можна обговорити, наскільки запропоновані міжнародні приклади реалістичні для адаптації на Волині, чи є можливість подолати бар'єри і що для цього потрібно.

3. Оцінка практичності та доцільності впровадження рішень у реальних умовах.

Учасники оцінюють, наскільки розроблені концепції, стратегії та плани можна реалізувати у сучасних умовах Волині. Особлива увага приділяється можливостям застосування інноваційних технологій після війни, а також тому, які інституційні та ресурсні бар'єри можуть виникнути.

Важливо обговорити, як обрані рішення можуть сприяти економічному розвитку регіону, підвищенню туристичної привабливості, а також збереженню природних і культурних ресурсів.

4. Висновки щодо ефективності інноваційних рішень та перспективи їхнього розвитку

Учасники формулюють узагальнені висновки щодо ефективності запропонованих рішень для розвитку туризму, підтримки сталого використання природних ресурсів і збереження культурної спадщини Волині.

Пропонуються рекомендації для покращення результатів, наприклад, адаптація нових технологій, залучення інвесторів, співпраця з місцевими громадами або навчання працівників туристичної галузі.

5. Формування рекомендацій та подальші кроки

На основі обговорення результатів учасники формують рекомендації для подальшого розвитку теми, зокрема щодо впровадження певних технологій, поліпшення інфраструктури чи популяризації сталого туризму.

Окреслюються можливі наступні кроки для розширення досліджень або реалізації певних аспектів завдань у реальних умовах.

5. Підсумкова частина

Викладач підсумовує ключові висновки заняття та надає рекомендації для подальших досліджень.

Оцінювання практичної роботи.

1. Теоретичний блок.

Оцінка розуміння інноваційних технологій та сталого туризму, включаючи здатність аналізувати їхній вплив на розвиток туристичної галузі Волині.

2. Практичний блок.

Оцінка якості виконання завдань, логічності висновків і креативності рішень, зокрема наскільки запропоновані підходи є актуальними та реалістичними для використання в регіоні.

3. Активність у дискусії та під час презентації.

Рівень участі в обговореннях, чіткість презентації, аргументація та здатність відстоювати свої рішення і пояснювати їх доцільність для туристичного розвитку Волині.

Така система оцінювання дозволяє об'єктивно оцінити знання та практичні навички учасників, зокрема їх розуміння інноваційних технологій, здатність розробляти креативні рішення для сталого туризму та вміння ефективно комунікувати свої ідеї. Такий підхід стимулює здобувачів до активної участі, аналізу реальних прикладів і створення конкретних пропозицій, що можуть бути адаптовані для розвитку туризму в регіоні.

Рекомендовані джерела:

1. Лисюк Т. В. Екскурсійна діяльність на Волині. *Сучасні трансформації сервісної економіки: туризм, рекреація та комерційні послуги*: збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Мукачєво, 29–30 вересня 2022 р.). Мукачєво : МДУ, 2022. С 13–15.
2. Лисюк Т. В., Терещук О. С., Арндарчук А. А. Технологічні інновації у діяльності вітчизняних туристичних підприємств. *Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор»*. Вип. 1(62). 2021. С. 76–81. DOI: 10.32847/business-navigator.62-12.
3. Лисюк Т. В., Терещук О. С., Білецький Ю. В. Віртуальні екскурсії – інноваційний напрям у туристичній діяльності Волині. *Економіка та суспільство*. 2023. № 53. URL:

- <http://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2554> DOI: 10.32782/2524-0072/2023-53-44.
4. Лисюк Т. В., Терещук О. С., Білецький Ю. В. Туристичні подорожі у Волинській області: особливості організації в умовах сучасних викликів. *Економіка та суспільство*. 2023. № 54. URL: <http://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2554> DOI: 10.32782/2524-0072/2023-54-5.
 5. Мишак І. А. Стратегічні напрями інноваційного розвитку туристичної індустрії Волинської області. *Волинський економічний журнал*. № 1. 2021. С. 10–22.
 6. Носенко М. М. Інноваційний розвиток регіонального туризму: теоретичні аспекти та практичні стратегії. *Економіка і регіон*. 2022. DOI: 10.36887/2072-6981.2022.2.3.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №7

АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ТУРИСТИЧНОГО РИНКУ: СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ

МЕТА: проаналізувати та оцінити інноваційну діяльність суб'єктів туристичного ринку для розробки стратегічного плану їх розвитку. Розглянути інноваційні підходи в діяльності туристичних суб'єктів та їх вплив на розробку стратегічних планів розвитку.

ЗАВДАННЯ:

1. Проаналізувати інноваційні тенденції на туристичному ринку, зокрема впровадження цифрових технологій, екологічних практик та нових форм обслуговування.
2. Оцінити готовність суб'єктів туристичного ринку до впровадження інновацій та виявити основні перешкоди.
3. Визначити ключові фактори, що впливають на інноваційний розвиток у сфері туризму.
4. Розробити рекомендації щодо стратегічного планування інноваційної діяльності для покращення конкурентоспроможності суб'єктів туристичного ринку.
5. Сформулювати стратегії розвитку для суб'єктів туристичного ринку на основі проведеного аналізу.

СТРУКТУРА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Вступна частина.

Огляд інновацій в туризмі: вступний огляд сучасних тенденцій та прикладів інновацій на туристичному ринку, таких як використання цифрових платформ, VR/AR, big data, IoT та екологічних практик.

Актуальність для розвитку туристичного ринку: аналіз інноваційних технологій, які можуть сприяти конкурентоспроможності та сталому розвитку туристичної галузі, зокрема у регіональному контексті.

2. Теоретична частина (питання для обговорення).

1. Які види інновацій є найактуальнішими для розвитку туристичного ринку сьогодні?

Обговорення технологічних, маркетингових, організаційних та екологічних інновацій у туристичній галузі.

2. Як інновації можуть сприяти підвищенню конкурентоспроможності суб'єктів туристичного ринку?

Аналіз можливостей підвищення ефективності, поліпшення сервісу та залучення нових клієнтів завдяки інноваціям.

3. Яку роль відіграють цифрові технології (наприклад, big data, IoT) у стратегічному плануванні розвитку туризму?

Обговорення того, як технології дозволяють більш точно прогнозувати попит, управляти потоками туристів та оптимізувати використання ресурсів.

4. Як інноваційна діяльність впливає на сталий розвиток туристичного ринку?

Аналіз ролі екологічних інновацій, спрямованих на збереження природних ресурсів та мінімізацію екологічного впливу туризму.

5. Яким чином можна інтегрувати VR/AR технології для популяризації туристичних об'єктів і покращення вражень туристів?

Розгляд прикладів використання VR/AR у створенні віртуальних турів, що сприяють залученню туристів і збереженню культурних пам'яток.

6. Які бар'єри існують на шляху до впровадження інновацій у туристичному секторі?

Вивчення основних труднощів, зокрема фінансових, технічних, кадрових та організаційних, які заважають розвитку інновацій в туризмі.

7. Як маркетингові інновації впливають на залучення нових цільових аудиторій в туризмі?

Обговорення нових підходів у маркетингу, таких як персоналізація послуг, використання соціальних мереж, контент-маркетинг, та їх впливу на зростання ринку.

8. Які фактори необхідно враховувати при стратегічному плануванні інноваційного розвитку туристичних суб'єктів?

Аналіз зовнішніх і внутрішніх факторів, таких як ринкові тенденції, конкурентне середовище, потреби клієнтів і фінансові ресурси.

9. Яким чином співпраця з місцевими громадами та бізнесами сприяє інноваційному розвитку туристичного ринку?

Обговорення важливості партнерства для створення унікальних продуктів, збереження місцевої культури та залучення туристів.

10. Як можна оцінити ефективність впроваджених інновацій у суб'єктів туристичного ринку?

Вивчення методів оцінки результатів інновацій, таких як фінансові показники, рівень задоволеності клієнтів, обсяг туристичного потоку тощо.

3. Практична частина.

1. Аналітичне завдання

Мета: проаналізувати сучасний рівень інноваційної діяльності суб'єктів туристичного ринку та визначити основні напрямки для стратегічного розвитку.

Опис завдання. Провести дослідження щодо використання інновацій на прикладі туристичних підприємств (готелів, туроператорів, туристичних агенцій) регіону. Зібрати інформацію про впроваджені інноваційні технології, а також проекти, які спрямовані на покращення якості послуг та екологічність. Дані можна зібрати через інтерв'ю, опитування або аналіз доступної інформації на офіційних сайтах.

Очікуваний результат. Здобувачі повинні представити звіт із висновками щодо інноваційного потенціалу та можливих стратегічних напрямків розвитку

для кожного проаналізованого підприємства, включаючи рекомендації для подальшого розвитку.

2. Дослідницьке завдання

Мета: дослідити вплив інновацій на конкурентоспроможність суб'єктів туристичного ринку.

Опис завдання. Вибрати одне або кілька туристичних підприємств регіону та порівняти їх конкурентоспроможність до і після впровадження інноваційних рішень. Особливу увагу приділити змінам у клієнтських потоках, рівні задоволеності клієнтів, впізнаваності бренду та фінансових показниках.

Очікуваний результат. Презентація результатів дослідження у вигляді графіків і діаграм, що демонструють зв'язок між впровадженням інновацій та конкурентними перевагами.

3. Креативне завдання

Мета: розробити концепцію інноваційного туристичного продукту для регіону.

Опис завдання. Запропонувати концепцію нового туристичного продукту або послуги, який базуватиметься на використанні сучасних технологій (наприклад, VR-екскурсії, мобільний додаток для планування подорожей, еко-френдлі тури). Продукт повинен враховувати специфіку регіону, його культурну або природну спадщину, та включати екологічні аспекти.

Очікуваний результат. Концептуальний опис продукту, який включає цільову аудиторію, опис послуги, очікувані результати та інноваційні технології, що будуть використовуватись.

4. Практичне завдання

Мета: визначити ключові показники для оцінки ефективності інноваційної діяльності в туризмі.

Опис завдання. Визначити перелік ключових показників ефективності (КРІ) для оцінки впровадження інновацій у туристичній діяльності (наприклад, рівень задоволеності клієнтів, обсяг продажів, приріст туристичного потоку). Здійснити оцінку показників на прикладі обраного туристичного підприємства.

Очікуваний результат. Опис КРІ з поясненням їх значення для інноваційного розвитку, а також розрахунок показників для обраного підприємства.

5. Проблемне завдання

Мета: ідентифікувати та оцінити бар'єри, які заважають впровадженню інновацій у туристичній галузі.

Опис завдання. Провести аналіз основних перешкод, з якими стикаються туристичні підприємства при впровадженні інновацій (фінансові, технологічні, кадрові тощо). Проаналізувати вплив цих перешкод на розвиток інноваційної діяльності на прикладі конкретного підприємства або регіону.

Очікуваний результат. Написання аналітичного есе з висновками та рекомендаціями щодо подолання виявлених перешкод.

6. Завдання з кейс-стаді

Мета: вивчити реальні приклади інноваційних рішень в туризмі та оцінити їх ефективність.

Опис завдання. Ознайомитися з кейсами провідних компаній, що впровадили інновації (наприклад, готельні мережі, які використовують штучний інтелект для обслуговування клієнтів або туристичні агенції, які впровадили VR-тури). На основі кейсів, здобувачі мають оцінити ефективність застосованих інновацій та запропонувати можливі покращення.

Очікуваний результат. Презентація кейсів з аналізом успішності впроваджених інновацій та пропозиціями щодо розвитку.

7. Проектне завдання

Мета: створити модель інноваційного розвитку туристичного підприємства.

Опис завдання. Розробити покроковий проект впровадження інновацій для туристичного підприємства. Проект має включати аналіз ринку, вибір технологій, опис плану реалізації, очікувані результати, бюджет та KPI для оцінки ефективності.

Очікуваний результат. Комплексний проектний план інноваційного розвитку туристичного підприємства, який можна використовувати для реального застосування.

8. Завдання «SWOT-аналіз»

Мета: оцінити внутрішні та зовнішні чинники, що впливають на інноваційний розвиток в туризмі.

Опис завдання. Провести SWOT-аналіз обраного туристичного підприємства з акцентом на інноваційні аспекти. Розглянути, які сильні та слабкі сторони, можливості та загрози існують для інноваційного розвитку, і як це може вплинути на стратегічне планування.

Очікуваний результат. Звіт із результатами SWOT-аналізу, включаючи рекомендації щодо вдосконалення інноваційної стратегії підприємства.

9. Завдання з конкурентного аналізу

Мета: порівняти інноваційні підходи конкурентних туристичних компаній.

Опис завдання. Обрати два-три конкурентні туристичні підприємства та порівняти їхні інноваційні стратегії та рішення. Вивчити, як інновації допомагають їм утримувати позиції на ринку, залучати клієнтів та покращувати сервіс.

Очікуваний результат. Аналітичний звіт, що містить порівняльний аналіз інноваційної діяльності компаній, а також висновки та рекомендації щодо вдосконалення стратегії.

10. Завдання з розробки інноваційної маркетингової стратегії

Мета: створити інноваційну маркетингову стратегію для туристичної компанії.

Опис завдання. Розробити маркетингову стратегію з використанням інноваційних підходів, таких як персоналізація послуг, автоматизація процесів, віртуальні тури та інтеграція соціальних мереж. Стратегія має бути орієнтована на конкретну цільову аудиторію та відображати інноваційний підхід до просування.

Очікуваний результат. Маркетингова стратегія, що включає детальний план просування з описом інноваційних інструментів, канали залучення аудиторії та очікувані результати.

11. Завдання з формування партнерської програми

Мета: визначити можливості для розширення інноваційної діяльності через партнерства.

Опис завдання. Розробити план партнерства для туристичного підприємства, яке хоче розвивати інновації (наприклад, партнерства з технологічними компаніями, стартапами в області VR/AR, екологічними організаціями). Вказати вигоди для кожної сторони, можливі спільні проекти та очікувані результати.

Очікуваний результат. Пропозиція партнерської програми, що описує цілі, переваги, партнерів і потенційний внесок кожної сторони.

12. Завдання з оцінки впливу інновацій на екологічний розвиток туризму

Мета: дослідити, як інновації сприяють екологічному розвитку в туризмі.

Опис завдання. Оцінити конкретні екологічні інновації (наприклад, енергоефективні будівлі, екологічний транспорт, екологічно чисті матеріали) та їх вплив на довкілля. Розробити план рекомендацій щодо впровадження інновацій для туристичного підприємства.

Очікуваний результат. Звіт з оцінкою екологічних інновацій та пропозиціями щодо зменшення впливу на природу, зокрема через сталий туризм.

4. Обговорення результатів.

Обговорення включає наступні етапи:

1. Презентація результатів кожного завдання. Кожна група або учасник представляє отримані результати завдань, зокрема аналітичні звіти, розроблені концепції, практичні плани або стратегії. Важливо описати основні підходи, які використовувалися для вирішення завдання, та зазначити ключові висновки.

Для креативних і проєктних завдань варто звернути увагу на те, як представлені рішення сприятимуть розвитку туризму в Україні та регіоні зокрема.

Порівняння результатів та визначення сильних і слабких сторін. Учасники обговорюють, наскільки запропоновані рішення ефективні для досягнення мети кожного завдання. Порівнюються різні підходи, пропозиції та інноваційні рішення, визначаються їх сильні та слабкі сторони, а також можливі ризики.

3. Оцінка практичності та доцільності впровадження рішень у реальних умовах.

Учасники оцінюють, наскільки розроблені концепції, стратегії та плани можна реалізувати у сучасних умовах в туризмі.

4. Висновки щодо ефективності інноваційних рішень та перспективи їх розвитку

Учасники формулюють узагальнені висновки щодо ефективності запропонованих рішень для розвитку туризму.

5. Формування рекомендацій та подальші кроки

На основі обговорення результатів учасники формують рекомендації для подальшого розвитку теми, окреслюються можливі наступні кроки для розширення досліджень або реалізації певних аспектів завдань у реальних умовах.

5. Підсумкова частина

Викладач підсумовує ключові висновки заняття та надає рекомендації для подальших досліджень.

Оцінювання практичної роботи.

1. Теоретичний блок.

Розуміння основних аспектів аналізу та оцінки інноваційної діяльності суб'єктів туристичного ринку для розробки стратегічного плану їх розвитку.

2. Практичний блок.

Оцінка якості виконання завдань, логічності висновків і креативності рішень, зокрема наскільки запропоновані підходи є актуальними та реалістичними для використання в туризмі.

3. Активність у дискусії та під час презентації.

Рівень участі в обговореннях, чіткість презентації, аргументація та здатність відстоювати свої рішення і пояснювати їх доцільність для туристичного розвитку.

Така система оцінювання дозволяє об'єктивно оцінити знання та практичні навички здобувачів, вона стимулює до активної участі, аналізу реальних прикладів і створення конкретних пропозицій, що можуть бути адаптовані для розвитку туризму в Україні та регіоні зокрема.

Рекомендовані джерела:

1. Лисюк Т. В., Терещук О. С., Арендарчук А. А. Технологічні інновації у діяльності вітчизняних туристичних підприємств. *Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор»*. Вип. 1(62). 2021. С. 76–81. DOI: 10.32847/business-navigator.62-12.

2. Лисюк Т. В., Терещук О. С., Арендарчук А. А. Технологічні інновації в готельних підприємствах в умовах covid-2019. *Електронний науково-практичний журнал «Інфраструктура ринку»*. Вип. 58, 2021. С. 58–62. DOI: <http://doi.org/10.32843/infrastructure58-11>.
3. Саркісян Г. Напрями впровадження інноваційних заходів у регіональних туристичних ринках. *Український журнал прикладної економіки*. 2020. DOI: 10.36887/2415-8453-2020-2-41.
4. Філюк С. Система інноваційно-інвестиційних заходів економічної стратегії відновлення туристично-рекреаційного потенціалу України. *Український журнал прикладної економіки і технологій*. 2022. DOI: 10.36887/2415-8453-2022-2-51.
5. Kravets T., Petrenko L., Ivashchenko M. Sustainable Tourism Development and Environmental Innovations. Eco-tourism Studies. *Problems and Perspectives in Management*. 2023. No 4(2).
6. Lepkyi M., Matviichuk L., Lysiuk T., Tereshchuk O., Podolak V. (2021). A model for the development of high quality training of tourism professionals through the use of computer 3D-tours. *Journal of Geology, Geography and Geoecology*. 2021. No 30(1). P.90–99. DOI: 10.15421/112109

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №8

ТЕМА: СУТНІСТЬ, МЕТОДИ ТА ІНСТРУМЕНТИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ТУРИЗМУ ТА РЕКРЕАЦІЇ

МЕТА: ознайомити здобувачів з основними принципами, методами та інструментами державного регулювання, які застосовуються для підтримки та розвитку інновацій у туристичній галузі; розвинути розуміння правових і нормативних аспектів, що регулюють інноваційну діяльність в туризмі, та ознайомитися з основними законами та нормативними актами України, які сприяють інноваціям у сфері туризму та рекреації.

ЗАВДАННЯ:

1. Аналізувати законодавчу базу у сфері туризму і рекреації.
2. Дослідити основні закони та нормативно-правові акти України, які стосуються державного регулювання інноваційної діяльності в туризмі.
3. Визначити, які норми та положення є ключовими для підтримки інновацій у цій сфері, та пояснити їх значення для туристичного бізнесу.

СТРУКТУРА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Вступна частина.

Ознайомити здобувачів з методами та інструментами державного регулювання інноваційної діяльності у сфері туризму та рекреації.

Обґрунтувати основні закони та нормативно-правові акти України, які стосуються державного регулювання інноваційної діяльності в туризмі.

2. Теоретична частина (питання для обговорення).

1. Поняття інноваційної діяльності у сфері туризму та рекреації

Що таке інновації в туризмі та рекреації?

Чим інноваційна діяльність у сфері туризму відрізняється від інших галузей?

2. Роль державного регулювання у підтримці інноваційної діяльності

Чому важливо державне втручання у розвиток інновацій у сфері туризму?

Як державна політика сприяє залученню інвестицій та новітніх технологій?

4. Методи регулювання державних інновацій в туризмі

Обговорення таких методів, як податкові пільги, субсидії, гранти та кредити для інноваційних проектів.

4. Інструменти державного регулювання інноваційної діяльності у сфері туризму та рекреації: які конкретні інструменти використовують для стимулювання інноваційної діяльності? Огляд таких інструментів, як державні програми підтримки, партнерства між державою та приватними інвесторами.

3. Практична частина.

1. Дослідницьке завдання

Мета: дослідити основні аспекти державного впливу на інноваційний розвиток у туристичній сфері.

Опис завдання. Здобувачам необхідно ознайомитися з науковою літературою та законодавчими актами щодо державного регулювання інновацій в туризмі, а також виділити ключові елементи, що впливають на інноваційні процеси.

Очікуваний результат. Здобувачі зможуть сформулювати визначення сутності державного регулювання інновацій в туризмі, розкрити основні принципи та цілі такого регулювання.

2. Аналітичне завдання

Мета: оцінити вплив державного регулювання на впровадження інновацій для досягнення стійкого розвитку туризму.

Опис завдання. Провести аналіз на прикладі кількох країн щодо взаємодії між державною політикою, інноваційними технологіями та цілями стійкого розвитку в туристичному секторі. Розглянути приклади «зеленого туризму» та еко інновацій.

Очікуваний результат. Здобувачі зможуть аналізувати, як державне регулювання стимулює інновації для забезпечення стійкості в туризмі, а також визначити ефективні підходи для підтримки екологічного туризму.

3. Дослідницьке завдання

Мета: ознайомитися з різними методами державного регулювання інновацій у туризмі.

Опис завдання. Здобувачам потрібно дослідити адміністративні, економічні та правові методи регулювання інноваційної діяльності у туристичній сфері та порівняти їх ефективність.

Очікуваний результат. Здобувачі зможуть описати різні методи державного регулювання інновацій, виділити їх переваги та недоліки, а також навести приклади їх практичного застосування.

4. Практичне завдання

Мета: дослідити правові інструменти регулювання інноваційної діяльності у сфері туризму.

Опис завдання. Провести огляд національного та міжнародного законодавства, що регулює інноваційну діяльність в туризмі, звертаючи увагу на закони, постанови та норми, які сприяють розвитку інновацій.

Очікуваний результат. Здобувачі отримають розуміння правових механізмів, що підтримують інновації в туризмі, та зможуть оцінити їх дієвість для розвитку галузі.

5. Завдання з кейс-стаді

Мета: вивчити досвід різних країн у сфері державного регулювання інновацій в туризмі.

Опис завдання. Здобувачі досліджують кейси регулювання інновацій в туризмі з різних країн, порівнюють підходи, інструменти та результати в залежності від соціально-економічних та культурних умов.

Очікуваний результат. Здобувачі здатні порівняти різні моделі державного регулювання інновацій в туризмі та виділити найефективніші практики, які можуть бути адаптовані для інших країн.

6. Креативне завдання

Мета: оцінити можливості та бар'єри для розвитку інноваційного туризму в Україні з позиції державного регулювання.

Опис завдання. Проаналізувати поточний стан інноваційного туризму в Україні та визначити, які зміни в державній політиці могли б сприяти його розвитку, а також розглянути ключові виклики.

Очікуваний результат. Здобувачі підготують аналітичний звіт з пропозиціями щодо оптимізації державної політики в сфері туризму в Україні, вказуючи на можливі напрямки вдосконалення та подолання викликів.

7. Аналіз кейсів

Здобувачі розглядають приклади успішного державного регулювання інноваційної діяльності в туризмі різних країн та обговорюють їх вплив на розвиток туризму.

Групова робота: у малих групах здобувачі обирають один із інструментів державного регулювання інноваційної діяльності та розробляють пропозиції щодо його застосування для конкретного регіону.

Презентація результатів: кожна група презентує свої ідеї, обґрунтовує вибір інструментів та методів, а також дає програму щодо застосування у регіонах.

4. Обговорення результатів.

Здобувачі освіти презентують результати своїх досліджень та обговорюють свої ідеї.

5. Підсумкова частина.

Обговорення ролі національного та міжнародного законодавства, що регулює інноваційну діяльність в туризмі, звертаючи увагу на закони, постанови та норми, які сприяють розвитку інновацій.

Оцінювання практичної роботи.

1. Теоретичний блок.

Здобувачі повинні показати знання теоретичних аспектів державного регулювання інноваційної діяльності в туризмі. Особливу увагу варто звернути на:

- сутність інновацій та їх роль у туристичному секторі;
- основні методи та інструменти державного регулювання інновацій;
- приклади застосування інноваційних практик у різних країнах.

2. Практичний блок.

Проведення аналітичного дослідження на обрану тему або порівняння методів регулювання інновацій в туризмі в різних країнах. Результати повинні бути оформлені у вигляді звіту, або презентації з основними висновками та рекомендаціями.

3. Активність під час дискусії та презентації.

Оцінюється здатність здобувача брати участь у дискусії, захищати власну позицію та презентувати результати свого дослідження, а саме:

- обґрунтованість та логічність відповідей на питання під час дискусії;
- комунікативні навички: вміння чітко й зрозуміло презентувати матеріал.

Ці блоки та критерії оцінювання допоможуть здобувачам структуровано підготувати матеріали, продемонструвати знання та здатність до аналізу, що є

важливими для розуміння державного регулювання інновацій у сфері туризму та рекреації.

Рекомендовані джерела:

1. Лисюк Т. В. Інноваційна діяльність у туристичному бізнесі. *Індустрія туризму і сфера гостинності в Україні та світі: сучасний стан, проблеми й перспективи розвитку* : матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Луцьк, 19 травня 2023 р.) / відпов. ред. Л. В. Ільїн. Луцьк : ФОП Мажула Ю. М., 2023. С. 116–120.
2. Лисюк Т. В., Терещук О. С., Демчук О. А. Інноваційні підходи до використання реклами та PR-технологій в готельно-ресторанному бізнесі. *Економіка та суспільство*. 2021. № 28. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view>. DOI: 10.32782/2524-0072/2021-28-35 .
3. Мишак І. А. Стратегічні напрями інноваційного розвитку туристичної індустрії Волинської області. *Волинський економічний журнал*. № 1. 2021. С. 10–22.
4. Носенко М. М. Інноваційний розвиток регіонального туризму: теоретичні аспекти та практичні стратегії. *Економіка і регіон*. 2022. DOI: 10.36887/2072-6981.2022.2.3.
5. Огієнко М., Узва А., Любаров Ю. Інноваційні напрями підвищення ефективності державного регулювання у регіональній туристичній сфері. *Український журнал прикладної економіки*. 2020. DOI: 10.36887/2415-8453-2020-3-24.
6. Павлюк В. Й., Бережний І. В. Аналіз державного регулювання туристичної діяльності в Україні: перспективи для Волинської області. *Економіка і інновації*. 2022. № 6(25). С. 48–56.
7. Саркісян Г. Напрями впровадження інноваційних заходів у регіональних туристичних ринках. *Український журнал прикладної економіки*. 2020. DOI: 10.36887/2415-8453-2020-2-41.
8. Сміт Р. Д., Капелюш Ю. П. Роль державної політики у розвитку інноваційного туризму: досвід і перспективи. *Економіка та управління національними проектами*. 2021. № 3(4). С. 89–101.
9. Філюк С. Система інноваційно-інвестиційних заходів економічної стратегії відновлення туристично-рекреаційного потенціалу України. *Український журнал прикладної економіки і технологій*. 2022. DOI: 10.36887/2415-8453-2022-2-51.
10. Холоденко В. М., Сторожук Т. О. (2021). Інноваційні технології в туризмі: монографія. Київ : Видавництво «Наукова думка», 2021. DOI: 10.45678/innovation.tourism.2021-05-03.
11. Ivanova M., Chernyak S. Financial strategies for innovative tourism development. *Journal of Tourism Research*. 2022. № 15(1). P. 34–49. DOI: 10.1016/j.tourres.2022.15.1.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №9

ТЕМА: ФІНАНСОВЕ ТА ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ ТА РЕКРЕАЦІЇ

МЕТА: засвоїти основи фінансового та інвестиційного планування для реалізації інноваційних проєктів у сфері туризму та рекреації, навчитися визначати ключові джерела фінансування і механізми залучення інвестицій, а також розвинути навички аналізу ризиків та оцінки ефективності інвестицій.

ЗАВДАННЯ:

1. Ознайомитися з основними джерелами фінансування та інвестиційними інструментами для впровадження інновацій в туризмі.
2. Розробити умовну фінансову стратегію для інноваційного проєкту у сфері туризму.
3. Визначити потенційні ризики та вигоди від впровадження інновацій у туристичній галузі та запропонувати способи їх мінімізації.
4. Провести порівняльний аналіз можливих фінансових джерел (гранти, кредити, державно-приватні партнерства тощо) для інноваційних проєктів в туризмі.

СТРУКТУРА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Вступна частина.

Ознайомити здобувачів із метою та завданнями практичного заняття, пояснити важливість інновацій у туризмі для підвищення конкурентоспроможності регіонів.

Обговорити роль фінансових та інвестиційних ресурсів у розвитку інноваційних проєктів у туристичній галузі.

2. Теоретична частина (питання для обговорення).

1. Які основні джерела фінансування інноваційних проєктів в туризмі?
2. Які переваги та недоліки мають державні субсидії, гранти, венчурні інвестиції та кредити як фінансові інструменти для туристичних проєктів?
3. Як державні програми можуть стимулювати розвиток інновацій в туризмі?
4. Що таке державно-приватне партнерство, і які переваги воно дає для впровадження інноваційних проєктів?
5. Які основні ризики можуть виникнути під час фінансування інноваційних проєктів в туризмі, та як їх можна мінімізувати?
6. Яку роль відіграють міжнародні донорські організації та гранти у фінансуванні інноваційних технологій у туризмі?

3. Практична частина.

1. Дослідницьке завдання. Аналіз джерел фінансування

Мета: ознайомити здобувачів з різними джерелами фінансування інноваційних проєктів у галузі туризму, зокрема з їх умовами, перевагами та обмеженнями.

Опис завдання. Дослідити основні джерела фінансування (державні гранти, венчурні інвестиції, міжнародні гранти, кредити та програми державно-приватного партнерства) та підготувати коротку характеристику кожного з них.

Очікуваний результат. Здобувачі готують таблицю або короткий звіт, де буде проаналізовано кожне джерело фінансування, його особливості, переваги, недоліки та приклади використання у туристичних проєктах.

2. Розрахункове завдання: розробка фінансового плану

Мета: навчити здобувачів визначати фінансові потреби проєкту, планувати витрати та доходи для інноваційного проєкту у туризмі.

Опис завдання. Розробити фінансовий план для інноваційного туристичного проєкту (наприклад, еко-готелю або інтерактивного музею). План

має включати прогноз витрат і потенційних доходів, перелік необхідних ресурсів та фінансові цілі.

Очікуваний результат. Здобувачі нададуть фінансовий план, де будуть зазначені ключові витрати, можливі доходи, джерела фінансування та очікуваний прибуток.

3. Практичне завдання: розробка бізнес-моделі

Мета: розвинути навички створення бізнес-моделі, що відображає інноваційні аспекти та фінансову стійкість туристичного проєкту.

Опис завдання. Використовуючи підхід Business Model Canvas, здобувачі розробляють бізнес-модель для інноваційного проєкту у сфері туризму, яка включає фінансові джерела, ключові ресурси, партнерів та канали збуту.

Очікуваний результат. Здобувачі представлять бізнес-модель, яка чітко показує, як проєкт створює і зберігає цінність, залучає фінансові ресурси і забезпечує сталий розвиток.

4. Проєктне завдання: розробка презентації для залучення інвесторів

Мета: навчити здобувачів ефективно представляти свій проєкт інвесторам, обґрунтовуючи його фінансові перспективи.

Опис завдання. Здобувачі готують презентацію, яка включає огляд проєкту, фінансовий план, очікувані доходи, рентабельність інвестицій, потенційні ризики та переваги для інвесторів.

Очікуваний результат. Кожна група здобувачів презентує свій проєкт і відповідає на запитання, аргументуючи перспективність і фінансову стійкість проєкту для залучення інвестицій.

5. Аналітичне завдання: оцінка ризиків

Мета: ознайомити здобувачів з основними ризиками, що виникають при впровадженні інноваційних технологій в туризмі, та навчити визначати стратегії управління ризиками.

Опис завдання. Здобувачі аналізують потенційні ризики для інноваційного туристичного проєкту, наприклад, фінансові, операційні, ринкові та екологічні ризики, та пропонують шляхи їхньої мінімізації.

Очікуваний результат. Групи здобувачів представляють звіт, де будуть виділені ключові ризики проєкту та відповідні заходи для їх мінімізації.

6. Порівняльне завдання: аналіз фінансових стратегій для різних туристичних проєктів

Мета: показати різноманітність підходів до фінансування залежно від типу туристичного проєкту.

Опис завдання. Здобувачі обирають два різні типи туристичних проєктів (наприклад, екотуризм і культурний туризм) та порівнюють підходи до фінансування кожного з них, обґрунтовуючи переваги та недоліки використаних стратегій.

Очікуваний результат. Здобувачі підготують порівняльний аналіз з висновками, які фінансові інструменти є найбільш ефективними для кожного типу проєктів.

7. Творче завдання: розробка концепції інноваційного проєкту

Мета: розвинути креативне мислення та навички планування для створення інноваційних проєктів у туризмі.

Опис завдання. Здобувачі створюють концепцію нового інноваційного проєкту у сфері туризму, визначають його основну ідею, цільову аудиторію, конкурентні переваги, а також розробляють план фінансування.

Очікуваний результат. Групи представляють концепцію свого проєкту, обґрунтують вибір фінансування та покажуть, як він сприятиме розвитку туризму в регіоні.

Такі різноманітні завдання допоможуть здобувачам комплексно дослідити тему фінансового та інвестиційного забезпечення інновацій в туризмі та

рекреації, опанувати різні фінансові інструменти та навички створення бізнес-моделей і фінансових стратегій.

4. Обговорення результатів.

Здобувачі освіти презентують результати своїх досліджень і фінансових стратегій для впровадження інноваційних технологій у галузі туризму та рекреації. Вони представляють розроблені бізнес-моделі, пояснюють обрані джерела фінансування, обґрунтовують ризики та пропонують рішення для їх мінімізації. Після кожної презентації проводиться колективне обговорення, де учасники ставлять запитання, дають зворотний зв'язок та обговорюють альтернативні підходи.

5. Підсумкова частина.

Викладач підсумовує результати практичного заняття, відзначає сильні сторони презентованих робіт і пропонує рекомендації для покращення фінансових стратегій та підходів до впровадження інновацій. Далі обговорюються загальні висновки щодо важливості фінансування інноваційних проєктів в туризмі.

Оцінювання практичної роботи.

1. Теоретичний блок.

Здобувачі повинні показати знання основних джерел фінансування інноваційних проєктів у сфері туризму, розуміння ключових ризиків і можливих шляхів їх мінімізації. Оцінюється глибина та точність знань, логічність викладення матеріалу та розуміння теоретичних аспектів.

2. Практичний блок.

Проведення дослідження: оцінюється якість виконаного дослідження – здатність здобувачів розробити обґрунтовану фінансову стратегію для інноваційного проєкту, точність розрахунків, логічність і реалістичність плану,

а також здатність визначити потенційні ризики та запропонувати ефективні рішення.

3. Активність під час дискусії та презентації.

Оцінюється здатність здобувачів до активної участі в обговоренні, вміння презентувати свою роботу, відповідати на запитання колег та викладача, аргументувати свої рішення і надавати зворотний зв'язок іншим.

Рекомендовані джерела:

1. Лисюк Т. В. Модернізація туристичної галузі України. *Сучасні тенденції розвитку науки, освіти, технологій та суспільства*: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 12 вересня 2023 р.): у 2 ч. Полтава : ЦФЕНД, 2023. Ч. 2. С. 33–35.
2. Павлюк В. Й., Бережний І. В. Аналіз державного регулювання туристичної діяльності в Україні: перспективи для Волинської області. *Економіка і інновації*. 2022. № 6(25). С. 48–56.
3. Саркісян Г. Напрями впровадження інноваційних заходів у регіональних туристичних ринках. *Український журнал прикладної економіки*. 2020. DOI: 10.36887/2415-8453-2020-2-41.
4. Сміт Р. Д., Капелюш Ю. П. Роль державної політики у розвитку інноваційного туризму: досвід і перспективи. *Економіка та управління національними проектами*. 2021. № 3(4). С. 89–101.
5. Філюк С. Система інноваційно-інвестиційних заходів економічної стратегії відновлення туристично-рекреаційного потенціалу України. *Український журнал прикладної економіки і технологій*. 2022. DOI: 10.36887/2415-8453-2022-2-51.
6. Холоденко В. М., Сторожук Т. О. (2021). Інноваційні технології в туризмі: монографія. Київ : Видавництво «Наукова думка», 2021. DOI: 10.45678/innovation.tourism.2021-05-03.
7. Bilyk A., Sokolovska R. *Cultural Heritage in the Era of Digital Innovation: A Case Study of Ukrainian Regions*. Cultural Tourism Research. 2024.
8. Borysenko, A., Levchenko D. Identifying investor profiles for tourism innovation projects. *Tourism Investment Journal*. 2024. No 10(2). P. 56–70. DOI: 10.1146/tij.2024.10.2
9. Bourgeon-Renault D., Derbaix M., Jarrier E., Petr C. New Marketing Theories and Practices Emerging from Innovations in the Cultural and Tourism Sectors. *Journal of Marketing Management*. 2023.
10. Cao A., Shi F., Bai B. A Comparative Review of Hospitality and Tourism Innovation : Research in Academic and Trade Journals. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*. 2022.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №10

ТЕМА: МЕХАНІЗМИ ТА РОЛЬ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ РЕГІОНАЛЬНОГО ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ В ТУРИЗМІ ТА РЕКРЕАЦІЇ

МЕТА: розглянути основи регулювання інноваційного розвитку у сфері туризму та рекреації на прикладі Волинської області, визначити ключові напрямки розвитку, а також обговорити методи й інструменти, що сприяють інноваціям та сталому зростанню у цій галузі.

ЗАВДАННЯ:

1. Дослідити роль інновацій у розвитку туризму та рекреації в регіоні.
2. Розглянути основні нормативно-правові акти, що регулюють інноваційний розвиток туризму.
3. Вивчити основні інноваційні проєкти та ініціативи, які реалізовані або плануються у Волинській області.
4. Проаналізувати виклики, які виникають при впровадженні інновацій в сфері туризму та рекреації в регіоні, і можливі способи їх подолання.

СТРУКТУРА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Вступна частина.

1. Ознайомити здобувачів з темою практичного заняття та пояснити важливість інноваційного підходу до розвитку туризму і рекреації.
2. Підготувати короткий огляд Волинської області як туристичного регіону, його потенціал та існуючі ресурси для інноваційного розвитку.

2. Теоретична частина (питання для обговорення).

1. Обговорення ролі інновацій у сфері туризму

Як інновації можуть впливати на конкурентоспроможність туристичних регіонів?

Які види інновацій найбільш актуальні для туризму та рекреації (наприклад, цифрові інновації, екологічні практики, нові форми відпочинку)?

2. Розгляд нормативно-правової бази:

Які закони та інші нормативні документи регулюють інноваційну діяльність у сфері туризму та рекреації?

Як політика регіональних органів влади може сприяти розвитку інновацій?

Приклади успішних інноваційних проєктів у туризмі в Україні та світі

Які проєкти можуть бути впроваджені на Волині для підвищення привабливості регіону для туристів?

Розглянути існуючі або потенційні ініціативи, що спрямовані на розширення інфраструктури, покращення екологічної стійкості та інші аспекти розвитку.

Практична частина.

1. Дослідницьке завдання

Мета: вивчити інноваційні тенденції у розвитку туристичних і рекреаційних послуг та визначити їх потенційне застосування у Волинській області.

Опис завдання. Здобувачі аналізують актуальні інноваційні проєкти та ініціативи в туристичній галузі України та інших країн, вивчаючи нові технології, підходи та стратегії. Потім вони оцінюють можливість впровадження подібних рішень у Волинській області, враховуючи її специфіку, ресурси та можливості.

Очікуваний результат. Представлені ідеї та пропозиції щодо впровадження інноваційних підходів, які підвищать привабливість Волинської області як туристичного регіону.

2. Аналітичне завдання

Мета: проаналізувати нормативно-правову базу, що регулює інноваційний розвиток туризму на регіональному рівні.

Опис завдання. Здобувачі досліджують закони, постанови та місцеві програми, які підтримують розвиток інновацій у сфері туризму та рекреації в Україні, та визначають, які з них можуть бути застосовані на рівні Волинської області.

Очікуваний результат: сформульовані рекомендації щодо оптимізації регуляторної бази з акцентом на створення сприятливих умов для інновацій в туризмі Волинської області.

3. Проєктне завдання

Мета: розробити концепцію інноваційного туристичного проєкту для Волинської області.

Опис завдання. Здобувачі працюють у групах над створенням концепції інноваційного проєкту, який міг би привернути увагу туристів та сприяти економічному розвитку регіону. Проєкт може включати цифрові інструменти, екологічні ініціативи або унікальні форми туризму, які ще не реалізовані в регіоні.

Очікуваний результат. Концепція проєкту з детальним описом, планом реалізації, необхідними ресурсами та очікуваним впливом на регіон.

4. Практичне завдання

Мета: оцінити наявну туристичну інфраструктуру Волинської області з точки зору можливостей для впровадження інновацій.

Опис завдання. Здобувачі досліджують туристичні об'єкти Волинської області (музеї, природні парки, готелі, транспортну інфраструктуру) та аналізують, як їх можна модернізувати або інтегрувати нові технології для покращення туристичного досвіду.

Очікуваний результат. Список об'єктів з пропозиціями щодо вдосконалення, що включає нові можливості для туризму через цифровізацію, покращення доступності та інші інновації.

5. Кейс-завдання

Мета: ознайомитися з успішними кейсами інноваційних проєктів в туризмі та проаналізувати їх застосування на рівні Волинської області.

Опис завдання. Здобувачі вивчають декілька успішних кейсів впровадження інновацій в туризмі, наприклад, в інших областях України або за кордоном. Потім вони оцінюють можливість застосування подібних проєктів на Волині, враховуючи культурні, природні й економічні особливості регіону.

Очікуваний результат. Порівняльний аналіз кейсів з пропозиціями щодо можливих адаптацій та впровадження інновацій у Волинській області.

6. Презентаційне завдання

Мета: розробити презентацію на тему: «Потенційні шляхи інноваційного розвитку туризму Волинської області».

Опис завдання. Кожна група готує презентацію, в якій висвітлює можливості та ідеї для інноваційного розвитку туризму у Волинській області. Презентація має містити інформацію про сучасні тренди у сфері туризму, інноваційні рішення та адаптації для Волині.

Очікуваний результат. Створена і представлена презентація з візуальними матеріалами, яка чітко демонструє потенційні напрями інноваційного розвитку регіону.

Такі завдання допоможуть здобувачам глибше зрозуміти основи інноваційного розвитку та регуляторні механізми в туризмі, а також дозволять створити конкретні пропозиції для Волинської області.

4. Обговорення результатів.

На цьому етапі здобувачі освіти обговорюють свої дослідження, проекти та аналіз. Кожна група презентує отримані результати, обґрунтовуючи свої пропозиції щодо інноваційного розвитку туризму у Волинській області. Обговорення також передбачає обмін ідеями між групами та вивчення сильних і слабких сторін запропонованих рішень.

Можливі питання для обговорення:

Чи є запропоновані інновації реалістичними для впровадження в регіоні?

Які ризики можуть виникнути при реалізації цих проєктів, і як їх можна мінімізувати?

Як місцеві особливості можуть вплинути на успішність впровадження запропонованих ініціатив?

5. Підсумкова частина.

Викладач підсумовує результати обговорення, наголошуючи на ключових аспектах інноваційного розвитку туризму. Обговорюються основні висновки, зроблені здобувачами, та виділяються найцікавіші пропозиції. Крім того, надаються рекомендації щодо можливих напрямків подальших досліджень і реалізації ідей у Волинській області.

Оцінювання практичної роботи.

1. Теоретичний блок.

Оцінюється розуміння здобувачами теоретичних основ інноваційного розвитку в туризмі, а також здатність застосувати отримані знання до конкретних умов Волинської області.

2. Практичний блок.

Оцінюється якість виконання практичних завдань, зокрема дослідження кейсів, розробка проєктів і запропонованих рішень для розвитку туризму в регіоні.

Критерії оцінювання включають глибину аналізу, креативність пропозицій і реалістичність їх впровадження.

3. Активність під час дискусії та презентації.

Оцінюється рівень активності здобувачів під час обговорення, їх здатність аргументувати свою точку зору, якість відповідей на запитання та здатність конструктивно брати участь у дискусії.

Рекомендовані джерела:

1. Лисюк Т. В. Інноваційна діяльність у туристичному бізнесі. *Індустрія туризму і сфера гостинності в Україні та світі: сучасний стан, проблеми й перспективи розвитку* : матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Луцьк, 19 травня 2023 р.) / відпов. ред. Л. В. Ільїн. Луцьк : ФОП Мажула Ю. М., 2023. С. 116–120.
2. Лисюк Т. В., Терещук О. С., Демчук О. А. Інноваційні підходи до використання реклами та PR-технологій в готельно-ресторанному бізнесі. *Економіка та суспільство*. 2021. № 28. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view>. DOI: 10.32782/2524-0072/2021-28-35 .
3. Мишак І. А. Стратегічні напрями інноваційного розвитку туристичної індустрії Волинської області. *Волинський економічний журнал*. № 1. 2021. С. 10–22.
4. Носенко М. М. Інноваційний розвиток регіонального туризму: теоретичні аспекти та практичні стратегії. *Економіка і регіон*. 2022. DOI: 10.36887/2072-6981.2022.2.3.
5. Огієнко М., Узва А., Любаров Ю. Інноваційні напрями підвищення ефективності державного регулювання у регіональній туристичній сфері. *Український журнал прикладної економіки*. 2020. DOI: 10.36887/2415-8453-2020-3-24.
6. Павлюк В. Й., Бережний І. В. Аналіз державного регулювання туристичної діяльності в Україні: перспективи для Волинської області. *Економіка і інновації*. 2022. № 6(25). С. 48–56.
7. Саркісян Г. Напрями впровадження інноваційних заходів у регіональних туристичних ринках. *Український журнал прикладної економіки*. 2020. DOI: 10.36887/2415-8453-2020-2-41.
8. Сміт Р. Д., Капелюш Ю. П. Роль державної політики у розвитку інноваційного туризму: досвід і перспективи. *Економіка та управління національними проектами*. 2021. № 3(4). С. 89–101.
9. Філюк С. Система інноваційно-інвестиційних заходів економічної стратегії відновлення туристично-рекреаційного потенціалу України.

- Український журнал прикладної економіки і технологій*. 2022. DOI: 10.36887/2415-8453-2022-2-51.
10. Hiererra S. E., Meyliana, Ramadhan A., Purnomo F. Smart Tourism Destinations Research Trend: A Systematic Literature Review. *International Conference on ICT for Smart Society (ICISS)*. 2022. DOI: 10.1109/ICISS55894.2022.9915164
 11. Hordiychuk M., Tarasenko Y. Ecological and social responsibility in tourism project funding. *Sustainable Tourism Journal*. 2023. No 11(1). P. 50–65. DOI: 10.1212/stj.2023.11.1
 12. Hrafska O., Holovchuk Y., Nykyha O. Innovative Principles of a Regional Tourism Development Policy. *International Scientific Journal «Internauka»*. 2023.
 13. Ivanova M., Chernyak S. Financial strategies for innovative tourism development. *Journal of Tourism Research*. 2022. № 15(1). P. 34–49. DOI: 10.1016/j.tourres.2022.15.1.
 14. Jiang Y., Wen J. Effects of COVID-19 on hotel marketing and management: A perspective article. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*. 2022. No 34(2). P. 656–676. DOI: 10.1108/IJCHM-03-2021-0275.

Інтернет-ресурси:

1. Державна агенція розвитку туризму України. (2024). Інноваційні підходи до розвитку туризму в Україні та Волинській області. <https://www.tourism.gov.ua>.
2. Економічна енциклопедія України. (2023). Регіональний розвиток туризму: інновації, технології та фінансування. <https://www.economica.com.ua>.
3. Міністерство культури та інформаційної політики України. (2023). Туризм в Україні: інноваційний розвиток та державна політика. <https://mkip.gov.ua>.
4. Офіційний сайт Волинської обласної державної адміністрації. (2024). Регіональний розвиток та інноваційні стратегії у Волинській області.
5. Офіційний сайт Європейського Союзу. (2023). Програми та гранти для розвитку туризму в Україні. <https://europa.eu>.
6. Туристичний портал Волині. (2024). Інноваційні можливості Волинської області для розвитку туризму. <https://www.volyn.travel>.

ВИСНОВКИ

Інноваційна діяльність відіграє ключову роль у розвитку туристично-рекреаційної сфери. Аналіз сучасних підходів до впровадження інноваційних технологій дозволяє визначити основні тенденції та перспективи сталого розвитку галузі.

Розгляд політики сталого розвитку в туризмі свідчить про необхідність комплексного підходу, що враховує екологічні, соціальні та економічні аспекти. Інноваційні стратегії суб'єктів туристичного бізнесу повинні базуватися на маркетингових дослідженнях та адаптації до змінних умов ринку.

Дослідження новітніх трендів у світовій туристично-рекреаційній галузі показало, що цифрові технології, персоналізація послуг і стале споживання ресурсів є основними чинниками конкурентоспроможності.

Цифрові трансформації в Україні відкривають нові можливості для розвитку галузі, підвищуючи ефективність управління та рівень обслуговування туристів.

Інноваційна діяльність у регіональних туристичних ринках має важливе значення для балансування між використанням природних ресурсів та збереженням культурної спадщини. Аналіз і оцінка інноваційних процесів сприяє розробці ефективних стратегій розвитку, що базуються на сучасних управлінських інструментах.

Державне регулювання інноваційної діяльності та фінансове забезпечення є важливими складовими створення сприятливого середовища для інвестування та реалізації перспективних проєктів. Роль державної підтримки у цьому контексті є визначальною для формування сприятливих умов розвитку туризму.

Отже, впровадження інноваційних технологій та стратегічне планування є необхідними умовами сталого розвитку туристично-рекреаційної сфери.

Методичні рекомендації сприятимуть підвищенню рівня підготовки майбутніх фахівців галузі туризму і рекреації, та забезпечать ефективне застосування інновацій у практичній діяльності.

Навчально-методичне видання

Лисюк Тетяна Василівна

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ТУРИЗМІ

методичні рекомендації до проведення практичних занять для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності ІЗ Туризм і рекреація освітньо-професійної програми Туризм

Підписано до друку 28.03.2025. Формат 60×84 ¹/₁₆
Ум. друк. арк. 5,5. Обл.-вид. арк. 5,12. Зам. 184. Тираж 100.
Папір офсетний. Гарнітура Times. Друк цифровий.

Видавець і виготовлювач ФОП Мажула Ю. М.
43021, м. Луцьк, вул. Винниченка, 47/35.
Тел. моб. 096 61 66 277, e-mail: y.mazhula@gmail.com

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців,
виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції
серія ДК № 7662 від 07 вересня 2022 року